

Lemvig Kommune

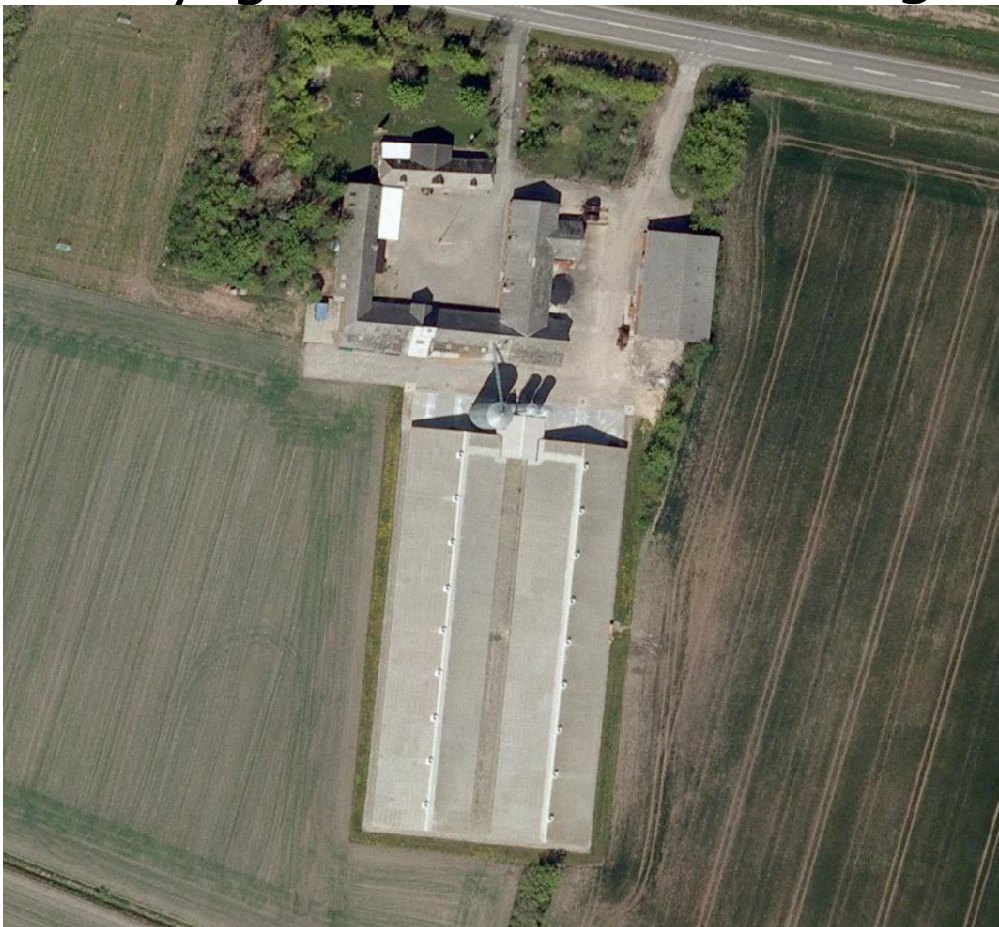
Natur og Miljøafdelingen

Rådhusgade 2

7620 Lemvig

Revurdering af eksisterende
miljøgodkendelse efter
Husdyrgodkendelseslovens § 41

Agergård

Bækmarksbrovej 95

7650 Bøvlingbjerg

Revurdering udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.: Version: V_A

Dato: 8. maj 2012

Forfatter: Jane Kirkegaard & Lene Lauridsen

Kvalitetskontrol: Lene Aalbæk Jepsen

Godkendt af: Anders C. Bjørnshave-Hansen

Sag nr. og filnavn: S:\Kim\Niras\Bækmarksbrovej 95\Revurdering 2012 - Bækmarksbrovej 95.docx

Indholdsfortegnelse

DATABLAD.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1. BESKRIVELSE AF VIRKSOMHEDEN.....	8
1.2. AFGØRELSE.....	8
1.3. IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	9
1.4. PÅBUD OM ÆNDRET DRIFT.....	11
1.4.1. PRODUKTION.....	11
1.4.2. AREALANVENDELSE.....	12
1.4.3. KONTROLVILKÅR OG EGENKONTROL.....	12
1.4.4. ANDRE VILKÅR.....	12
1.5. OFFENTLIGHED.....	13
1.6. KLAGEVEJLEDNING.....	14
2. GENERELLE FORHOLD	16
2.1. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET.....	16
2.2. MEDDELELSESPLIKT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD.....	17
2.3. REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN.....	17
3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	19
3.1. BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.	19
3.2. PLACERING I LANDSKABET.....	20
4. HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	21
4.1. HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING.....	21
4.2. VENTILATION.....	23
4.3. FODRING.....	24
4.4. ENERGI- OG VANDFORBRUG.....	25
4.5. SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND.....	26
4.6. AFFALD.....	28
4.7. RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER.....	30
4.8. DRIFTSFORSTYRELSER ELLER UHELD.....	31
5. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING.....	32
5.1. GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER.....	32
5.2. FLYDENDE HUSDYRGØDNING.....	32
5.3. FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE.....	33
6. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	34
6.1. AMMONIAK OG NATUR.....	34
6.1.1. NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I HUSDYRLOVEN.....	34
6.1.2. NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN.....	34
6.1.3. HABITATVURDERING.....	39
6.2. LUGT.....	40
6.3. FLUER OG SKADEDYR.....	41
6.4. TRANSPORT.....	42
6.5. STØJ.....	44
6.6. STØV.....	44
6.7. LYS.....	44
7. PÅVIRKNING FRA AREALERNE.....	45
7.1. AREALOVERSIGT.....	45
7.2. UDBRINGNINGSAREALERNE.....	51
7.3. PÅVIRKNING AF VANDLØB OG SØER.....	58
7.4. KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND.....	59

7.5.	NATURREDEGØRELSE	59
7.5.1.	AREALER DER IKKE ANVENDES SOM UDBRINGINGSAREALER	60
7.5.2.	AREALER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN OG § 7 I HUSDYRGODKENDELSESLOVEN	60
7.6.	HABITATVURDERING.....	61
7.6.1.	SCREENING	65
8.	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV-ARTER) 71	
9.	ALTERNATIVER OG 0-ALTERNATIVET.....	75
10.	HUSDYRBRUGETS OPHØR	75
11.	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	76
12.	INDKOMNE HØRINGSSVAR	77
13.	LITTERATUR.....	78
14.	OVERSIGT OVER FIGURER OG TABELLER	79
	BILAG.....	80
	BILAG 1: OMRÅDE NR. 65: NISSUM FJORD	81
	BILAG 3: BEREGNING AF BAT-NIVEAU.....	97
	BILAG 4: BEREGNING AF NITRATUDVASKNING	98

Datablad

Bedriftens ejer	Kristian Villensgård, Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg, tlf.: 97885595, mobil 40280595
Bedriftens adresse	Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg
Husdyrbrugets navn	Agergård
Matrikelnummer	Brørup By, Bøvling, 9a m.fl.
Virksomhedens art	Produktion af slagtekyllinger
Ejendommens ejer	Kristian Villensgård
CVR-nummer	73905710
CHR-nummer	63934
P-nummer	73905710
Kontaktperson	Kristian Villensgård
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

1. Resumé og samlet vurdering

Denne revurdering af miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af revurderingen med de påbud, som Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden, samt beskrivelse af offentlighedsfaser og klagevejledning.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at Agergård ved at efterkomme de stillede påbud, fremadrettet vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger på miljøet, herunder uden at medføre væsentlig påvirkning af international beskyttet natur.

De påbud, som revurderingen har afstedkommet, meddeles med hjemmel i Husdyrlovens § 39, jævnfør Husdyrlovens § 41.

Revurdering med påbud

1.1. Beskrivelse af virksomheden

Kristian Villensgård driver husdyrbruget Agergård. Husdyrbruget er beliggende øst for Bøvlingbjerg i et område med mange landbrug uden for landskabelige interesseområder.

Agergård drives som en slagtekyllingeproduktion på 256,77 DE. Produktionen fastholdes på det samme niveau i forbindelse med Lemvig Kommunes første revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 7. maj 2001. Husdyrbruget er godkendt til en produktion af 606.000 slagtekyllinger, svarende til 256,77 DE.

Der sker ikke etablering, ændring eller renovering af stald- og gødningsanlæg m.v. i forbindelse med revurderingen.

Oplysningerne til brug for Lemvig Kommunes revurdering af husdyrbruget er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk i skema nr. 15447.

Husdyrbrugets drift omfatter 169,07 ha, hvortil der udover husdyrbrugets egen gødningsproduktion tilføjes husdyrgødning svarende til 8,09 DE i dybstrøelse fra Erik Villensgård, Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg og 20,97 DE i kvæggylle og 3,43 DE i dybstrøelse fra Peter Christensen Halegård, Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg. Endvidere afsættes 53,00 DE i dybstrøelse til Helge Maagaard, Ulf-sundvej 26, Nees, 7660 Bækmarksbro. Der foreligger en miljøgodkendelse af Helge Maagaards arealer (ansøgningsnr. 6319).

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler ved påbud efter § 39, jævnfør § 41 i husdyrloven vilkår, der sikrer, at husdyrbrugets drift lever op til lovens regler samt regler udstedt i medfør heraf, samt har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø.

Lemvig Kommune vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen det, at virksomheden fortsat kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt de påbudte vilkår i denne revurdering overholdes.

På Lemvig Kommunes vegne den 9. maj 2012.

Kim Sandahl

miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Transport

Der sker ingen ændringer i antallet af transportere.

Lemvig kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra virksomheden, samt at transportere til og fra virksomheden ikke vil medføre væsentligt gener for omgivelserne.

Ammoniak

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission på 7.738,63 kg N/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omkringliggende natur er overholdt og Lemvig Kommune vurderer, at omkringliggende natur omfattet af § 7 i husdyrloven samt natur omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven er tilstrækkelig beskyttet.

Nærmeste Natura 2000 område er beliggende ca. 930 m syd for anlægget. Der er udført ammoniakdepositionsregning til nærmeste § 3 beskyttede naturområde beliggende i Natura 2000 området, der viser en samlet deposition fra anlægget på 0,37 kg N/år.

Idet nærmeste ammoniakfølsomme habitatnaturområde er beliggende ca. 2,6 km syd for anlægget, vurderer Lemvig Kommune, at depositionen er så begrænset, at det ikke påvirker udpegningsgrundlaget.

Nitratudvaskning og overfladevand

Alle husdyrbrugets arealer ligger i nitratklasse 3, hvor der som udgangspunkt stilles krav om reduceret dyretryk i forhold til de generelle regler. Husdyrbruget har anvendt virkemidlet ekstra efterafgrøder for at overholde Husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lemvig kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for nitrat er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet, og der stilles derfor ikke yderligere krav.

Nitratudvaskning og grundvand

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Virksomhedens udbringningsarealer er således ikke omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveau for grundvand.

Fosfor

En del af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 området Nissum Fjord (Natura2000-område nr. 65). Området betegnes som følsomt for fosfor.

Der er beregnet et fosforoverskud på 2,8 kg/ha/år.

Lemvig Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at påbyde skærpende vilkår for at beskytte vandmiljøet mod fosforpåvirkning.

Nabopåvirkning – Lugt, støv og støj

Der er ikke konstateret væsentlige gener i form af lugt, støj, eller støv fra virksomheden i perioden siden den forrige revurdering. Der vurderes derfor ikke at

være grundlag for at påbyde yderligere foranstaltninger alene med henblik på at regulere lugt, støj eller støvgener.

Lemvig Kommune har ved alle tilsyn på virksomheden siden godkendelse i 2001 (tilsyn i 2003, 2004, 2007 og 2010) bemærket, at virksomheden fremstår vel-drevet, pæn og ryddelig.

Lemvig Kommune finder, at husdyrbruget ikke medfører uacceptabel lugt-, støv- og støjpåvirkning af omgivelserne.

BAT

Et centralt punkt for revurdering af en miljøgodkendelse er vurdering af husdyrbrugets anvendelse af Bedst Anvendelige Teknik (BAT). Der er beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Husdyrbrugets ammoniakemission ligger ca. 0,5 kg under BAT-kravet.

Med baggrund i husdyrbrugets redegørelse for foderkorrektio n og fravalgte teknologier vurderer Lemvig Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT med hensyn til ammoniakemission fra stalde og lagre.

Lemvig Kommune vurderer, at Bækmarksbrovej 95 lever op til BAT vedr. staldteknologi samt energi, husdyrgødning, fodring og management.

1.4. Påbud om ændret drift

Revurderingen har medført påbud til virksomhedens fortsatte drift.

Påbuddene, meddelt som vilkår, har til hensigt at sikre, at den fortsatte drift af virksomheden sker inden for fastsatte produktionsrammer, at virksomhedens indretning og drift ikke påvirker nærmiljøet (naboer og natur), samt at anvendelse af husdyrgødning fra virksomheden sker i overensstemmelse med husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

1.4.1. Produktion

1. Produktionens omfang

Den årlige tilladte husdyrproduktion er 606.000 stk. slagtekyllinger (39 dage) svarende til 256,77 DE.

Alternativt kan der produceres kyllinger med varierende slagtealder når blot den samlede årsproduktion svarende til 256,77¹ DE ikke overskrides.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

Hvis en beregnet overproduktion udelukkende skyldes slagtning omkring årsskifte, vil dette ikke blive betragtet som en overskridelse af vilkåret.

2. Indretning og drift

Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med vilkår i virksomhedens miljøgodkendelse fra 2001, de oplysninger der ligger til grund for godkendelsen, samt supplerende oplysninger i revurderingen.

I det omfang den nuværende og fremtidige generelle lovgivning stiller mere vidtgående krav til virksomheden, end virksomhedens miljøgodkendelse og revurdering, skal den generelle lovgivning overholdes.

3. Fytasetilsætning og fasefodring

Der skal anvendes fasefodring og alle foderblandinger skal være tilsat fytase.

4. Vandforbrug

Husdyrbrugets årlige vandforbrug skal registreres, og være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med tilsyn.

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at spild forebygges.

5. Direkte udbringning af dybstrøelse

Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte fra stalden til udbringning på areaerne skal udgøre mindst 32 %.

---

¹ ved omregningsfaktorer gældende pr. godkendelsens dato, jf. bilag 1 i bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v

1.4.2. Arealanvendelse

6. Forpagtede arealer

Der skal årligt forpagtes minimum 17,26 ha ud af de 26,2 ha, der tilhører Erik Villensgård og som er angivet på Figur 14.

Det bemærkes, at hvis andre arealer end de der fremgår af Tabel 12 og Figur 14 ønskes anvendt, skal dette anmeldes til Lemvig Kommune i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 17 og godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.

7. Nitratudvaskning - efterafgrøder

Der skal etableres 13 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

1.4.3. Kontrolvilkår og egenkontrol

8. Dokumentation

For at kunne kontrollere, at Husdyrbruget overholder påbudte vilkår om efterafgrøder, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter:

- Gødningsregnskaber.
- Mark- og gødningsplaner, samt dokument med registreringer af afvigelse af samme.
- Logbog over foderblandinger, hvor der gemmes en indlægsseddel / foderoptimeringsudskrift minimum hver 3. måned.

Oplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

1.4.4. Andre vilkår

9. Beredskabsplan

Beredskabsplanen (bilag 2), der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

10. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal anlæg til opbevaring af husdyrgødning og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

1.5. Offentlighed

Der er foretaget offentlig annoncering da kommunen påbegyndte revurderingen af ejendommen. Ved annonceringen blev der blandt andet givet mulighed for at anmode om at få tilsendt et udkast når det foreligger. Ingen har i den forbindelse haft kommentarer eller anmodet om at få tilsendt udkast.

Udkast til revurdering af miljøgodkendelse har været sendt i 3 ugers høring hos ejer, dennes konsulent, ejere af bortforpagtede arealer, modtager af husdyrgødning og interesseorganisationer:

- Ejer Kristian Villensgård, Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg
- Konsulent Lotte Stilling Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, lsn@lemvig-landbo.dk

Ejere af bortforpagtede arealer:

- Erik Villensgård, Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg
- Anna Thorsen, Sandmandsgårdvej 11, 7650 Bøvlingbjerg
- Peder Christensen, Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg
- Jytte Nielsen, Nørre Damhusvej 2, 7650 Bøvlingbjerg
- Peder Magne Christensen, Sandmandsgårdvej 13, 7650 Bøvlingbjerg

Modtager af husdyrgødning:

- Helge Maagaard, Ulfsvendvej 25, Nees, 7660 Bækmarksbro

Interesseorganisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Lemvig, BR@lemvig-gym.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Revurderingen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 15. maj 2012. Følgende har fået meddelelse om den endelige afgørelse:

- Ejer Kristian Villensgård, Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg
- Konsulent Lotte Stilling Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, lsn@lemvig-landbo.dk

Ejere af bortforpagtede arealer:

- Erik Villensgård, Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg
- Anna Thorsen, Sandmandsgårdvej 11, 7650 Bøvlingbjerg
- Peder Christensen, Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg
- Jytte Nielsen, Nørre Damhusvej 2, 7650 Bøvlingbjerg
- Peder Magne Christensen, Sandmandsgårdvej 13, 7650 Bøvlingbjerg

Modtager af husdyrgødning:

- Helge Maagaard, Ulfsvendvej 25, Nees, 7660 Bækmarksbro

Øvrige modtagere:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, BR@lemvig-gym.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. , lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosensevej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Bruno Müller, Knudensvej 82, 9900 Frederikshavn, brm@frederikshavn.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København, nst@nst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 41 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af følgende;

- Ejer af Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Desuden kan følgende have klageadgang: Sundhedsstyrelsen, Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Er-

hvervsråd, Forbrugerrådet og en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer. Det fremgår af Husdyrlovens kapitel 7, hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at ovennævnte har klageadgang.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Lemvig kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentlige annoncering. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klagen har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jævnfør § 81 i Husdyrloven.

Klagefristen udløber den 13. juni 2012 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Kristian Villensgård driver husdyrbruget Agergård. Husdyrbruget er beliggende nær Bøvlingbjerg i et område med mange landbrug.

Agergård drives med en slagtekyllingeproduktion på ca. 564.900 stk. svarende til 256,77 DE. For at imødekomme slagteriets skiftende behov mht. størrelsen på kyllingerne kan antallet af fjerkræ på ejendommen svinge, antallet af DE er dog konstant og vægten pr. m² overstiger aldrig 40 kg. Kyllingerne afhentes 30-40 dage gamle, ved 30 dage er årsproduktionen ca. 1.078.560 stk. og ved 40 dage ca. 564.900 stk. Produktionen er uændret i forhold til husdyrbrugets godkendelse fra 2001.

Husdyrbruget omfatter drift af 169,07 ha, hvortil der udover husdyrbrugets egen gødningsproduktion tilføres husdyrgødning svarende til 8,09 DE i dybstrøelse fra Erik Villensgård, Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg og 20,97 DE i kvæggylle og 3,43 DE i dybstrøelse fra Peder Christensen Halegård, Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg.

Hvert år forpagter Kristian Villensgård 15-17 ha af Erik Villensgård. Til forpagtning har Erik Villensgård i alt ca. 26 ha, hvoraf de hektar som ikke bliver forpagtet af Kristian Villensgård afgræsses af Erik Villensgårds egne køer. Hvilke arealer Kristian Villensgård forpagter skifter fra år til år, da det skal passe med afgræsningen. Hele arealet kan ses på Figur 14 og i selve driften på revurderingstidspunktet indgår mark 53-0, 56-0, 58-0 og 59-0.

Kristian Villensgård har en aftale med Helge Maagaard, Ulfsvendvej 25, 7650 Bøvlingbjerg (CVR 86744228) om afsætning af 53 DE.

Der afsættes dog pt. ikke gødning til Helge Maagaard, da slagteriet for tiden aftager dyrene med en lavere slagtevægt og dermed produceres der færre dyreenheder på Bækmarksbrovej 95 end hvad der er godkendelse til. Derfor har Kristian Villensgård ikke et aktuelt behov for at afsætte gødning.

Helge Maagaards udbringningsarealer samt overførslen på 53 DE er miljøgodkendt efter § 12 i husdyrloven og har skemanr. 6319 i husdyrgodkendelse.dk.

Helge Maagaard har dermed plads i sit gødningsregnskab til overførslen på 53 DE fra Kristian Villensgård. Pga. at der ikke aktuelt overføres gødning, så er det ikke nærmere bestemt præcist hvilke af Helge Maagaards arealer, der skal modtage gødningen fra Erik Villensgård.

2.2. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden tillægsgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

IPPC

Virksomheden er omfattet af IPPC-reglerne og miljøgodkendelsen skal derfor regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. IPPC-direktivet er direktiv for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Det er planlagt at foretage den næste revurdering i **2022**.

Miljøteknisk beskrivelse

---

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1. Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Virksomheden er ikke omfattet af husdyrlovens afstandskrav i § 8, da disse gælder for nyanlæg og eksisterende bygninger, der ændrer anvendelse til stald.

Virksomheden er endvidere ikke omfattet af husdyrlovens afstandskrav i § 6, som omfatter 'forbudszoner', indenfor hvilke det bl.a. ikke er tilladt at udvide og ændre eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening.

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse, byzone m.m. fremgår af Tabel 1 og Figur 1 og er målt fra nærmeste stald.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Afstand målt (Ca.)
Nærmeste beboelse (Sandmandsgårdvænget 12)	222 m
Nærmeste samlede bebyggelse (Bøvlingbjerg)	350 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Bøvlingbjerg)	667 m

Figur 1: Afstand til byzone m.v.

Beskyttelseslinier

Ejendommen og udbringningsarealerne syd for Bækmarksbrovej ligger inden for kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er en 3 km bred bufferzone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed for at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger jf. planloven kapitel 5a. Kystnærhedszonen er dog en planlægningszone for kommunen og ikke en forbudszone, hvorfor den almindelige landbrugsmæssige drift kan fortsætte som hidtil. (Planloven kap 2a).

Mark 33-2, 35 og 36 ligger inden for skovbyggelinie og nogle af markerne mod syd grænser op til søbeskyttelseslinjen. Søbeskyttelseslinien har til formål at sikre søer som værdifulde landskabslementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Søbeskyttelseslinien er en 150 meter bred bufferzone omkring søer over 3 ha, indenfor hvilke, der ikke må ske ændringer i terræn, beplantning o.l. (Naturbeskyttelsesloven § 16).

Skovbyggelinien har til formål at sikre skovens værdi som landskabslement samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Skovbyggelinien er en 300 meter bufferzone omkring skovene, hvor der er forbud mod at bygge. (Naturbeskyttelsesloven § 17).

Fortidsminder

Husdyrbrugets arealer ligger udenfor klitfredninger og kirkebyggelinjer.

Der findes ikke beskyttede fortidsminder, sten- eller jorddiger ved husdyrbrugets anlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at husdyrbrugets fortsatte drift ikke er i konflikt med fortidsminder, sten- og jorddiger, fredninger og beskyttelseslinier.

3.2. Placering i landskabet

I forbindelse med revurderingen sker der ikke ændringer, der medfører ændret påvirkning af landskabet, da der ikke opføres nye anlæg.

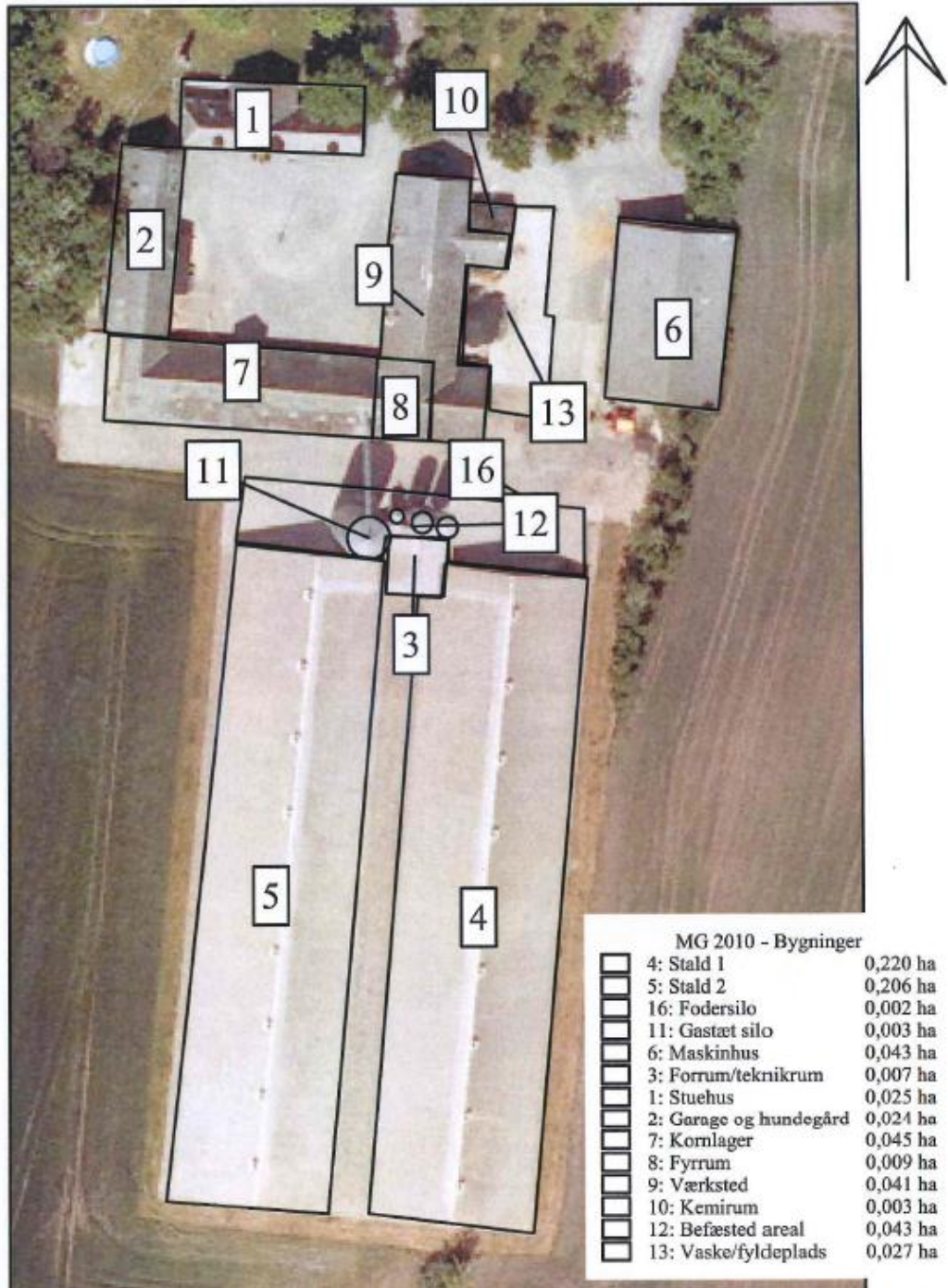
Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at husdyrbruget ikke har negativ indflydelse på de landskabelige, kulturhistoriske og geologiske værdier i området.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1. Husdyrhold og staldindretning

Produktionsanlæg med angivelse af de enkelte bygningsafsnit fremgår af Figur 2.

Figur 2: Oversigt over bygninger og anvendelse

Den eksisterende miljøgodkendelse omfatter en årlig produktion af 606.000 slagtekyllinger med afhentning efter 39 dage svarende til 256,77 DE. Ejer ønsker ikke at ændre i husdyrholdet. Dog ønsker han, for at imødekomme slagteriets krav angående kyllingernes vægt, at have mulighed for at have svingende antal dyr på ejendommen, så længe antallet af DE ikke overstiger 256,77 og der er max. 40 kg/m². Afhentningsalder svinger fra 30 – 40 dage. Der er ca. 8 hold om året.

I ansøgningssystemet er afhentningsalderen angivet til 40 dage for at give "worst case" i forhold til lugtberegningsmodellen.

Mellem hvert hold kyllinger rengøres stalde og inventar grundigt med højtryksrensere og sæbe, hvilket er vandbesparende, og ventilationer rengøres ud - og indvendigt. Efter rengøring tåge-desinficeres staldene og de lukkes af. Efterfølgende opvarmes og udtørres staldene til ca. 33 grader ved ankomst af kyllingerne og gradvist sænkes temperaturen indtil ca. 18 grader ved afhentning.

Før rengøring muges der ud og dybstrøelsen lægges i markstak. Efter rengøring lægges ca. 1-2 cm lag strøelse (spåner) til det nye hold kyllinger.

Kyllingerne kommer direkte fra rugeriet (0 dage) og de vejer ca. 30-40 g. Kyllingerne bliver fragtet til ejendommen i klimastyrede lastbiler og ankommer i plastikkasser med 100 stk. i hver. Når de afhentes til slagteriet hejses vand og foder strenge op under loftet, lyset slukkes, hvilket gør kyllingerne rolige, og de indfanges med en fangemaskine. De placeres i kasser og antallet af dyr i hver kasse er tilpasset den aktuelle størrelse, og de fragtes til slagteriet i klimastyrede lastbiler. Kyllinger vejer som regel minimum 2 kg ved afhentning (35 dage – 2 kg). Der går typisk en uges tid mellem afhentning og næste holds ankomst. Kyllingerne i begge stalde er lige gamle, "alt ind alt ud" princippet følges.

Dyrene tilses minimum to gange dagligt og der føres kontrol med foder, temperatur, fugtighed, antal døde dyr, sygdom etc. Ejer er underlagt meget faste procedurer under KIK (kvalitetssikring i kyllingeproduktion), der indsamles og indsendes dokumentation til KIK.

Hver dag er der to mørkeperioder, hvor lyset langsomt dæmpes (skumring), en periode med mørke og derefter stiger lysintensiteten igen (dæmring). Lys og temperatur styres og følges nøje for at opnå den ønskede udvikling.

Alle stalde er indrettet som dybstrøelsesstalde med fritgående dyr i gulvdrift. Staldene er opført efter udstedelsen af ejendommens nuværende miljøgodkendelse fra 2001. Ejer finder dermed ikke staldene renoveringsmodne.

Dyreholdets sammensætning i alt 256,78 DE fremgår af nedenstående Tabel 2. I tekst i denne revurdering anvendes 256,77 fra ansøgningsskema 15447.

Tabel 2: Dyreholdet fordelt i staldafsnit og -systemer

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Alder	Produktionsomfang	
			Dyr	DE
Slagtekylling	1	40 dage	282.450	128,39
Slagtekylling	2	40 dage	282.450	128,39
Dyreenheder i alt				256,78

Byggeri

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med revurderingen af husdyrbrugets miljøgodkendelse.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det aktuelle staldsystem er bedst anvendelige teknik mht. ammoniakemission for slagtekyllingeproduktion. Staldene er etableret efter husdyrbrugets miljøgodkendelse udstedt i 2001 og er dermed ikke renoveringsmodne.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget jf. redegørelsen ovenfor lever op til BAT med hensyn til management, herunder ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld.

Se endvidere afsnit 6 vedr. vurdering af anlæggets ammoniakemission i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af bedst anvendelig teknik.

Der stilles vilkår om, at antallet af dyr på ejendommen må svinge så længe antallet ikke overstiger 256,77 DE.

4.2. Ventilation

Begge stalde er mekanisk ventileret. De respektive systemer, kapacitet og afkast fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Ventilationssystemer

Staldnr.	Ventilationssystem	Kapacitet (t/år)	Højde på afkast	Antal afkast
1	Turbovent multi-step undertryksventilation	-	9	9
2	Turbovent multi-step undertryksventilation	-	9	9

I hver stald er der 9 turbovent multi-step undertryksventilatorer – de er computerstyrede og reguleres efter behov. På varme dage og når kyllingerne når afhentningsalderen, er behovet størst. Den maksimale kapacitet er 4 – 4,5 m³ /time/kylling. Afksthøjden er 1 m over tagryggen dvs. ca. 9 m. Der er ikke overdækning på afkastet, hvorved luften kastes lige op, lufthastigheden er max. 8 m/sek. I tilfælde af strømsvigt er der nødgenerator.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har foretaget tilstrækkelige tiltag med henblik på reduktion af energiforbrug til ventilation – herunder jf. redegørelse ovenfor. Se endvidere vurdering af energiforbrug i afsnit 4.4 nedenfor.

4.3. Fodring

For hver kg tilvækst hos kyllingerne indtages ca. 1,7 kg foder og for hvert kg foder indtages der. 1,8 l vand. Dvs. en 2 kg kylling har indtaget ca. 3,4 kg foder og ca. 6,12 l vand. For at optimere tilvæksten og trivslen, anvendes fasefodring med minimum fire faser; start, medium, vokse og slut. Der er fytase i alle foderblandinger.

Ved tilsætning af enzymet fytase øges dyrenes evne til at optage fosfor fra foderet, og der udskilles mindre fosfor i gødningen. Effekten af anvendelse af fytase kan ikke beregnes eksakt i ansøgningsystemets faciliteter og anvisninger.

Startfoderet indeholder ca. 5 % hvede og i slutfasen ca. 35 % hvede, hvilket giver en gennemsnitlig fordeling af hvede og færdigfoder på 1:5. Færdigfoderet indkøbes hos firmaer, der er underlagt KIP restriktioner. Der benyttes ca. 100 t indkøbt foder/hus/hold – i gennemsnit anvendes der på årsbasis mellem 1.800 og 2.000 t indkøbt foder. Hver dag fyldes 15 m³ døgntank med hvede fra siloen.

Der er fuldautomatisk fodring. Der sker ingen stigning i forbruget af foder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at anvendelse af fytase og fasefodring er BAT inden for fodring af slagtekyllinger, og at tiltaget har en effekt på begrænsning af tab af fosfor til vandmiljøet og slutrecipienterne Nissum Fjord og Nissum Bredning. Der stilles derfor vilkår om anvendelse af fytase inklusive dokumentation heraf.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte og ved vilkår fastholdte forudsætninger for driften lever op til BAT for fodring.

Kommunen vurderer videre, at opbevaring og håndtering af foder ikke medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

4.4. Energi- og vandforbrug

Energiforbrug for landbruget

Forbrug af energi fremgår af Tabel 4:

Tabel 4: Energiforbrug

	Årligt forbrug
Elforbrug	196.000 kWh
Diesel	10.000 l
Kul	140 t

Elektricitet anvendes primært til ventilation og foderstyring. Bedriftens elforbrug i 2009 var på 196.000 kWh. Der anvendes kul til opvarmning af staldene, ca. 140 t årligt. Der er et oliefyr som back up. Forbruget af dieselolie til markbrug er ca. 10.000 l.

Energibesparende foranstaltninger

Lys, varme og fodring i staldene er fuldautomatiseret og forbruget følges nøje, energiforbruget er forsøgt optimeret. Der benyttes multi-step ventilationssystemer, der regulerer forbruget efter behov, hvilket reducerer energiforbruget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er bl.a. BAT at sørge for, at særligt energiforbrugende installationer herunder ventilationsanlæg løbende kontrolleres og vedligeholdes, således at de kører energimæssigt optimalt. Endvidere er det BAT at registrere energiforbrug løbende.

På husdyrbruget følges energiforbruget løbende.

Der er i husdyrbrugets oplysninger til revurderingen ikke angivet normtal for energiforbruget på ejendommen. I Miljøstyrelsens notat om de vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtekyllinger, er der ikke angivet normtal for energiforbrug. Det er derfor vanskeligt at vurdere om der mulighed for yderligere forbedringer på energiområdet på ejendommen. Der stilles derfor vilkår om, at bedriften får besøg af en energikonsulent og at der på baggrund af den udarbejdede rapport, skal udarbejdes en handleplan, der skal indsendes til Lemvig Kommune indenfor 2 år fra revurderingens meddelelse.

Vandforbrug for husdyrbruget

Forbrug af vand fremgår af Tabel 5.

Tabel 5: Vandforbrug

	Årligt forbrug
Drikkevand (m ³)	2.720
Rengøring af stalde (m ³)	320
Vandforbrug i alt (m³)	3.040

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring. Der er vandmåler på boringen.

Der forbruges cirka 2.720 m³ årligt til drikkevand og cirka 320 m³ til rengøring af stalde. Det årlige vandforbrug forventes ikke at stige.

Der er tilladelse til indvinding af 103.000 m³ vand til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

For at spare på vandet, vander ejer ofte markerne om natten og staldene sættes i blød før rengøring. Der er drikkekar under niplerne, hvilket reducerer drikkevandspildet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at sikre, at der er fokus på og kontrol med husdyrbrugets vandforbrug, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at det årlige vandforbrug skal registreres og noteres i en logbog. Forbruget skal være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med miljøtilsyn. Endvidere skal drikkevandssystemet drives og vedligeholdes således, at spild minimeres.

Lemvig Kommune vurderer med de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT vedr. vandforbrug.

4.5. Spildevand herunder regnvand

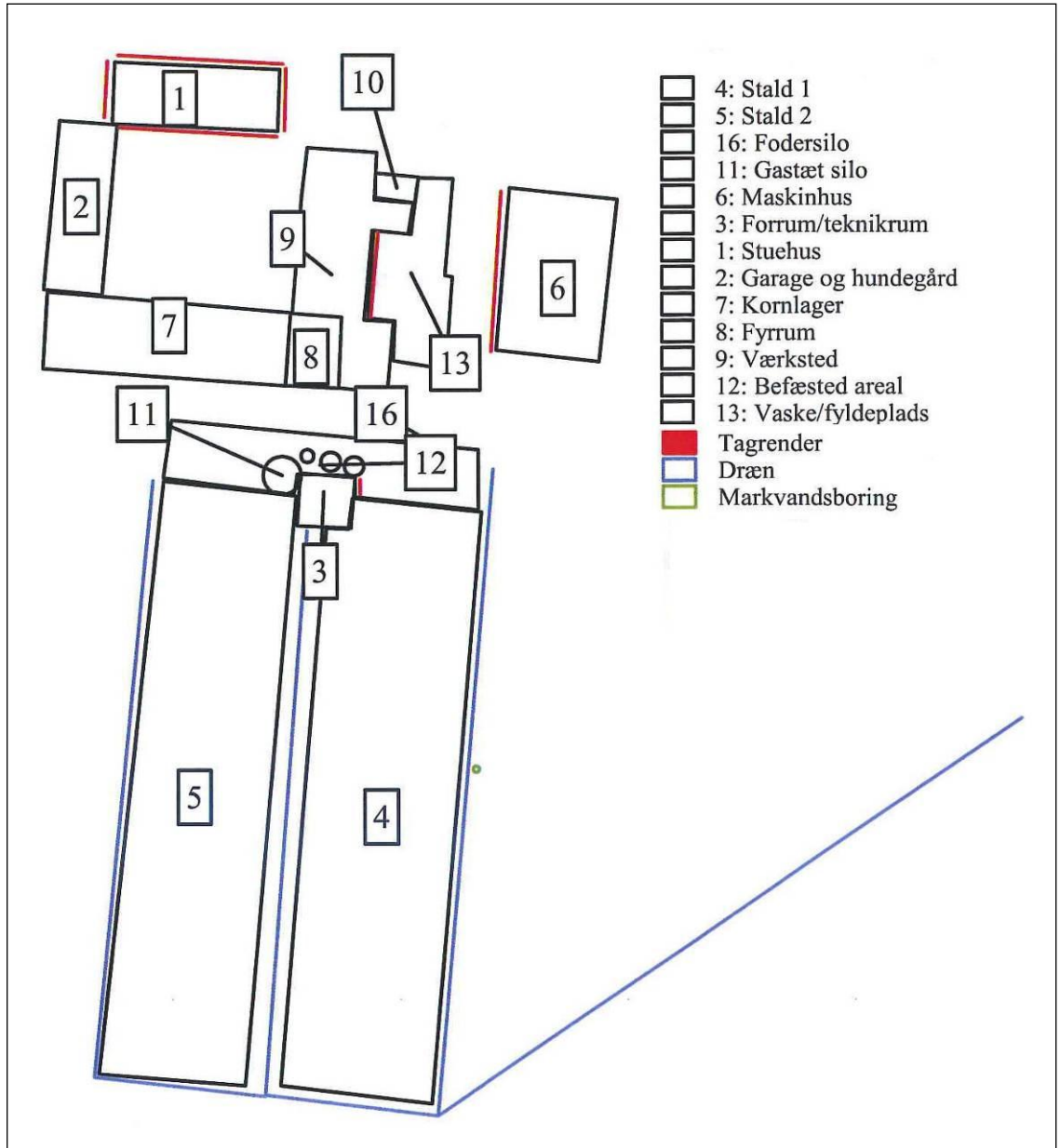
Mængderne af spildevand samt afledningsform ses i Tabel 6:

Tabel 6: Spildevandsmængder og afledning

	Direkte på jorden (nedsivning)	Dræn (m ³) (Fåre Mølleå)	Opsamlings-tank under vaskeplads (m ³)
Vaskevand			320
Tage, kyllingehusene		3.000	
Tage (resterende)	1.300		
Befæstede arealer			300
Vaskeplads			190
I alt	1.300	3.000	810

Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet. Spildevand fra produktionen udgøres hovedsageligt af vaskevand ca. 320 m³. Mængden af spildevand øges ikke. Vaskevand og vand fra vaskepladsen og det befæstede areal ved staldene opsamles i to forbundne opsamlingstanke på samlet 90 m³ under vaskepladsen. Vand fra taget på kyllingehusene ledes til lukkede dræn. Rundt om husene er der et grusareal, der bortleder vandet og der er drænrør i gruset. Overfladevand fra øvrige arealer nedsives.

Der er tagrender på stuehuset og nogle af de gamle staldbygninger. Se Figur 3.

Figur 3: Afløbsforhold.

Spildevand fra sanitære tilslutninger i stalden (nødtoilet) føres til opsamlingsbeholder ved vaskeplads, mens sanitært spildevand fra stuehuset ledes til septiktank.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Tilledning af sanitært spildevand til opsamlingsbeholder er jf. spildevandsbekendtgørelsen ikke tilladt, men skal ske til særskilt opsamling. Forholdet er indskærpet, og rettes senest medio 2012.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at spildevand opsamles og håndteres forsvarligt. Med baggrund i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af spildevand vurderes det videre, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opsamling af spildevand, herunder vaskevand fra stalde. Eksi-

sterende vilkår til håndtering og anvendelse af spildevand og vaskevand fra stalde udgår, da Lemvig Kommune vurderer, at vilkårene svarer til de generelle regler, som er tilstrækkelige til at regulere forholdet.

4.6. Affald

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr og emballage.

Døde dyr indsamles dagligt og smides i containere opstillet for enden af staldbygningerne. Containerne sættes op til vejen og tømmes efter aftale med DAKA. Der går cirka tre uger efter kyllingerne er sat ind i hallerne, før DAKA kommer første gang. Herefter tømmes containerne ugentligt indtil slagtning.

Alt affald samles sammen i to containere på 600 l og 800 l som tømmes af renoveringsfirma ca. 1 gang månedligt. Afdækningsplast samles og afhentes 1 gang årligt af vognmand.

Jern og metal samles i maskinhuset eller udenfor og afhentes af skrothandler ved behov.

Spildolie opbevares i lukkede tromler i værkstedet. Der er ikke afløb i værkstedet og der ligger savsmuld eller andet, der kan opsamle spildt olie i værkstedet. Oliefiltre afhentes som farligt affald af renoveringsfirma.

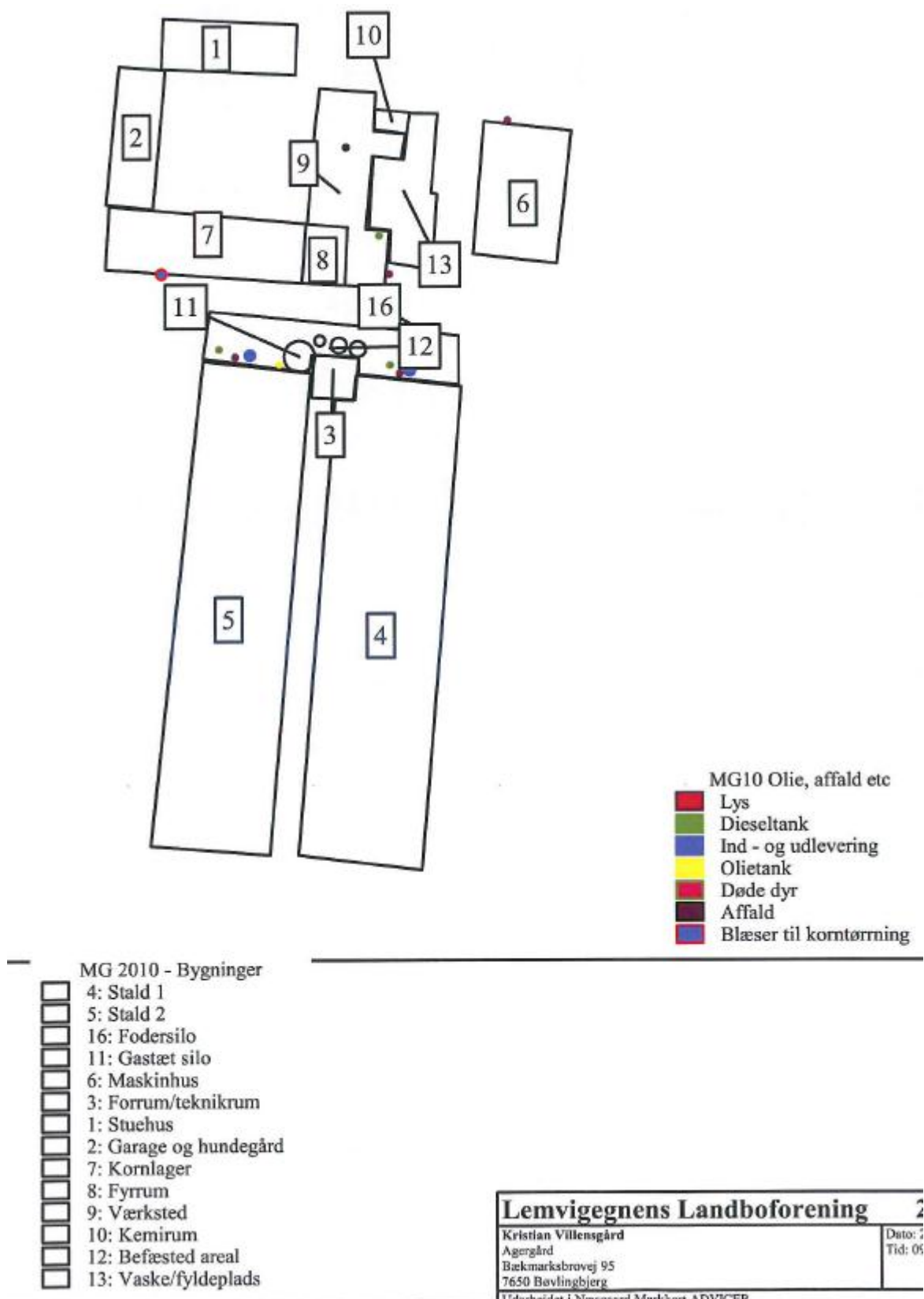
Der er ingen opbevaring af medicin, medicinaffald eller risikoaffald på ejendommen.

Kemikalier til markbruget forefindes i kemikalierummet og er anbragt i en dybfryser. Rummet er uden afløb og med kant i døråbningen.

Husdyrbruget producerer ifølge husdyrbrugets oplysninger til revurderingen følgende affaldstyper og -mængder jf. Tabel 7

Tabel 7: Affald

Art	Før mængde	Bortskaffelses metode
Forbrændingseget	16.800 kg	Afhentes 1 gang pr. måned
Ikke forbrændingseget	0 kg	Afleveres på genbrugspladsen
Papir/pap (mest privat)	10 kg	Afleveres på genbrugsplads
Glas	5 kg	Afleveres på genbrugspladsen
Plast (EAK-kode 02-01-04) afdækningsplast	500 kg	Indsamling 1 gang årligt
Heraf PVC	-	
Jern og metal		Afhentes af skrothandler.
Lysstofrør		

Figur 4: Olietanke, affald, døde dyr m.m.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget har en aftale om fast afhentning af erhvervsaffald. Det er oplyst, at der ikke genereres farligt affald herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald. Det er oplyst, at der ikke opbevares medicin, medicinrester eller klinisk risikoaffald på ejendommen..

Håndtering, opbevaring og bortskaffelse af animalsk affald reguleres af generel lovgivning.

Lemvig Kommune vurderer, at affald opbevares og håndteres forsvarligt.

4.7. Råvarer og hjælpestoffer

Kemikalier

Staldene rengøres med højtryksrensere og sæbe. Efter rengøring tåge-desinficeres staldene.

Spildolie opbevares i tromler forsvarligt lukket i værkstedet. Der er ikke afløb fra værkstedet. Der ligger savsmuld eller andet som kan opsamle spildt olie i værkstedet. Oliefiltre afhentes som farligt affald af renovationsfirma.

Der er ingen opbevaring af medicin på ejendommen.

Kemikalier til markbruget forefindes i kemikalie rummet, de er anbragt i dybfrysere. Der er ingen afløb i rummet og der er kant i døråbningen.

Pesticider og sprøjteudstyr

Forbruget af pesticider planlægges i samråd med planteavlskonsulent. I sæsonen ydes løbende rådgivning i relation til aktuelle skadedyr og sygdomme, og behandlingsforslag udarbejdes.

Påfyldning og rengøring af marksprøjten foregår på vaske-/fyldpladsen. Evt. spild opsamles i beholder under pladsen og spredes ud på markerne. Der føres sprøjtejournal.

Olietanke

Der findes på afgangstidspunktet to stk. olietanke:

Tank 1; Olietank til back-up oliefyr på ejendommen er fra 2005 og er på 1.800 l. Tanken er placeret på fast underlag ved siloerne (bygning 11). Den udendørs tank fremgår af Figur 4. Tank 2: Dieselolietanken er placeret i værkstedet. Det er en ståltank fra 2005 med et indhold på 1.500 l.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets olietanke er omfattet af den til enhver tid gældende olietankbekendtgørelse, herunder sløjfningsterminerne i denne. Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

Opbevaring af kemikalier, der er klassificeret som giftige mv. er omfattet af generel lovgivning.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at råvarer og hjælpestoffer opbevares og håndteres sikkert og korrekt.

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der er vedlagt oplysningsmaterialet til revurderingen som bilag 2. Beredskabsplanen beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer (brand, strømsvigt etc.), der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen opbevares tilgængeligt og er kendt af alle medarbejdere og personer, som færdes fast på ejendommen.

Gylleudslip

Der håndteres ikke gylle på ejendommen.

Strømsvigt

Risikoen for strømsvigt er håndteret ved, at ejendommens elektriske system er forberedt til tilslutning af nødgenerator og husdyrbruget har traktordreven nødstrømsgenerator. Der er nødopluk af ventilatorer ved strømsvigt. Der er backup batteri på overvågningssystemet.

Olie og kemikalieudslip

Dieselolietanken er placeret på fast bund i værkstedet så evt. spild straks kan konstateres og opsamles med savsmuld eller lignende. Der er ikke afløb i værkstedet. Smøreolie til efterfyldning er placeret i værkstedet.

Kemikalier påfyldes på vaske/fyldepladsen, evt. spild opsamles i beholder under pladsen og spredes ud på markerne. Spild i kemirummet opsuges med savsmuld el. lignende, der er fast bund i rummet, ingen afløb og kant i døråbningen. Ejer har eget sprøjteudstyr.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer med risiko for udslip af giftige stoffer under brand. Det søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Tiltag ved uheld

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at ejendommen og de personer, som arbejder på den, er tilstrækkeligt bekendte med procedurer til at kunne begrænse eventuelle uheld og ulykker og tilkalde hjælp i tilfælde af et uheld.

Der er desuden udarbejdet en beredskabsplan, hvor risici og procedure i tilfælde af uheld er beskrevet. Denne er vedlagt som bilag 2.

Lemvig Kommune påbyder, at virksomhedens beredskabsplan årligt opdateres, og vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

5. Gødningsproduktion og -håndtering

5.1. Gødningstyper og mængder

De angivne mængder af kvælstof og fosfor er beregnet i det digitale ansøgnings-system, og baseres på normer fra 2005/2006. På Bækmarksbrovej 95 produceres husdyrgødning svarende til 256,77 DE i dybstrøelse fra slagtekyllingeproduktionen. Arealerne tilføres endvidere 8,09 DE i dybstrøelse fra Erik Villensgård, Bækmarksbrovej 87, 7650 Bækmarksbrovej samt 20,97 DE i kvæggylle og 3,43 DE i dybstrøelse fra Peder Christensen Halegård, Lergravvej 1, 7650 Bøvlingbjerg.

I Tabel 8 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes produktionen.

Tabel 8: Oversigt over produktionens forskellige typer husdyrgødning

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	Udnyttelses %
Dybstrøelse	22.055,15	4433,22	256,77	45
Modtaget husdyrgødning (dybstrøelse)	839,00	118,00	8,09	45
Modtaget husdyrgødning (dybstrøelse)	350,00	36,00	3,43	45
Modtaget husdyrgødning (kvæggylle)	1.870,00	303,00	20,97	70
Afsat husdyrgødning (dybstrøelse)	-4.552,00	-847,47	-53,00	-
I alt til rådighed	20.562,15	4.042,75	236,26	-

I forbindelse med nye faktorer for beregning af DE pr. 1. august 2010 har Kristian Villensgård haft behov for at enten øge harmoniarealet eller afsætte husdyrgødning / DE til anden side. Der er indgået en aftale med Helge Maagaard, hvis arealer er blevet godkendt i forbindelse med egen miljøgodkendelse, skema nr. 6319.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der ønskes udbragt 236,26 DE på 169,07 ha, hvilket svarer til ca. 1,4 DE/ha og det generelle harmonikrav er overholdt.

Specifik vurdering af næringsstofferne påvirkning af miljøet følger under afsnit om arealdrift.

5.2. Flydende husdyrgødning

Der produceres ikke flydende gødning på husdyrbruget. I det omfang der modtages kvæggylle på ejendommen køres det direkte til markerne.

5.3. Fast gødning inkl. dybstrøelse

Der er ingen møddingsplads på ejendommen, hvilket betyder at dybstrøelsen lægges i markstak eller køres direkte ud i marken, andelen af direkte udkørt dybstrøelse er angivet til 32 %.

Opbevaringskapaciteten i markstakkene er tilstrækkelig og markstakkene placeres på skiftende lokaliteter hvert år, og overholder gældende krav mht. afstand. Markstakken overdækkes. Den del af dybstrøelsen, som ikke køres direkte i marken og pløjes ned, lægges i markstak og bringes ud om foråret (marts/april), hvis der er vinterraps i markplanen bliver der bragt en smule ud i august.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at gældende krav til opbevaring af husdyrgødning i markstak er opfyldt jf. ovenstående.

Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte fra staldene udgør 32 %. Normen for slagtekyllingeproduktion er 5 %. Udbringningsprocenten er således anvendt som virkemiddel med henblik på reduktion af ammoniakemission fra gødningslagre og fastholdes ved vilkår.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, har et sådant omfang, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i skov og græsser.

Husdyrbrugets oplysninger til revurderingen er efter anmodning fra Lemvig Kommune modtaget hos Lemvig Kommune i 2010.

6.1. Ammoniak og natur

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra husdyrbrugets stalde og lagre er 7.738,63 kg kvælstof pr. år.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for en del dyretyper, herunder slagtekyllinger. Ud fra materialet til disse emissionsgrænseværdier, er det muligt at beregne hvor mange (eller få) kg ammoniak husdyrbruget kan forventes at udlede ved brug af BAT-teknologier. Beregningen kan ses i bilag 3, og viser et BAT-krav til samlet ammoniakemission fra husdyrbruget er på 7.739,13 kg N/år. Husdyrbrugets BAT-krav er således overholdt med ca. 0,5 kg N/år.

Da der ikke sker ændringer eller udvidelse på ejendommen er husdyrbruget ikke underlagt krav om generel ammoniakreduktion.

6.1.1. Naturområder beskyttet af § 7 i husdyrloven

Nærmeste område som er beskyttet af § 7, stk. 1 og 2 i husdyrloven er en næringsfattig sø beliggende ca. 2,9 km syd for anlægget. Pga. afstanden er der ikke foretaget beregning af ammoniaknedfald på den § 7 beskyttede sø.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i den store afstand til § 7 arealet, er det Lemvig kommunes vurdering, at den § 7 beskyttede sø ikke bliver påvirket af ammoniakemissionen fra anlægget.

6.1.2. Naturområder beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

Andre bevaringsværdige naturarealer er beskyttet i Naturbeskyttelseslovens § 3, som siger, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Der må endvidere ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser o. lign, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen.

Ændring af et naturareal kan f.eks. ske som følge af næringsstofftilførsel, som vil påvirke, at arealet gror til i græsser og træer.

I Lemvig Kommunes kommuneplan er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C.

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv.	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

Indenfor 2.000 m fra anlægget ligger 49 søer, 12 ferske enge og 19 moser beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Se Tabel 9 og Figur 5. De to af søerne er større målsatte søer, resten er mindre søer, der ikke er målsatte.

Tabel 9: § 3 beskyttet natur inden for 2.000 meter fra anlægget, samt to målsatte søer.

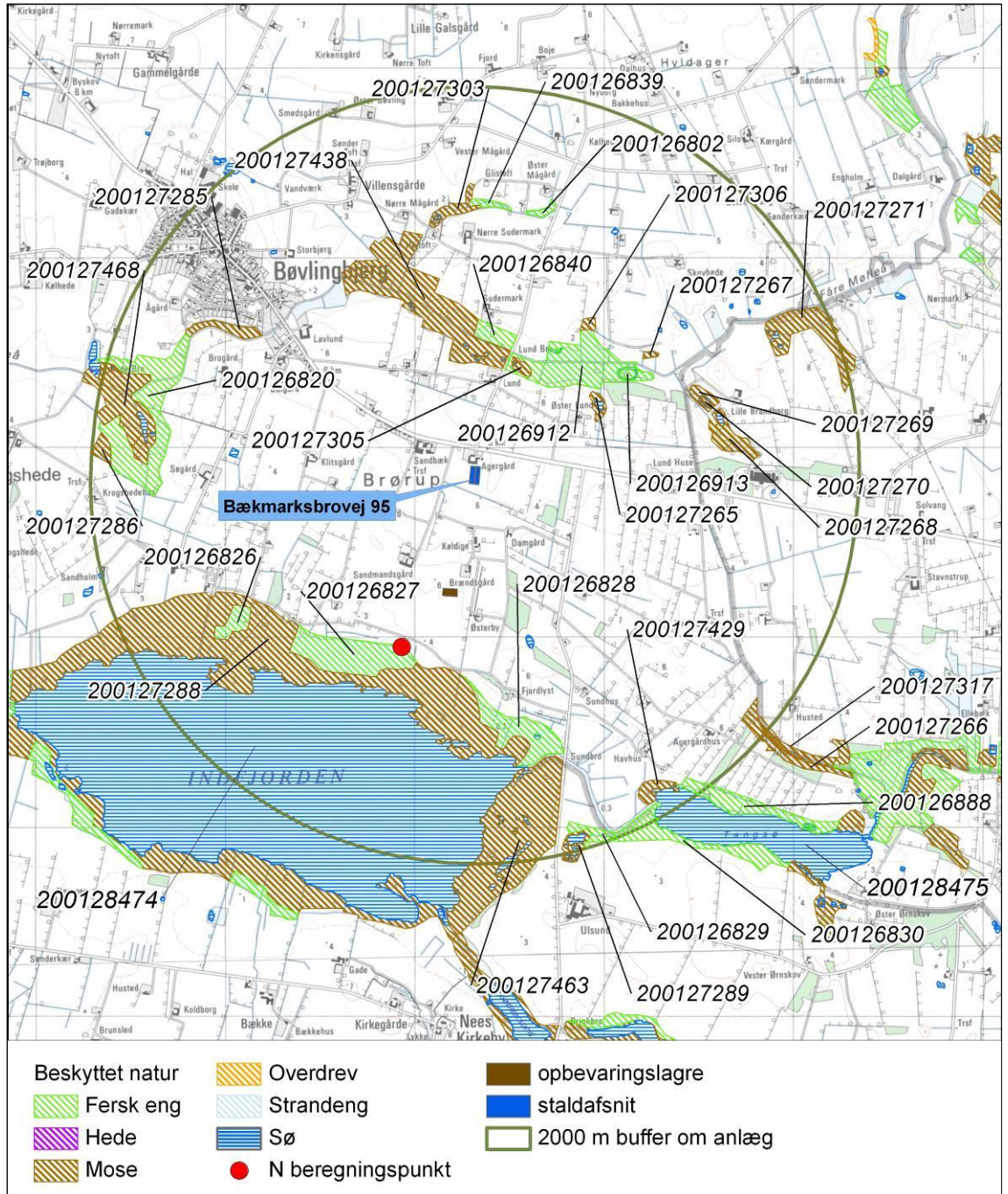
ID nr.	Type	Mål-sætning	Afstand	Mer-deposit-ions-beregning kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
200126802	Fersk eng	C	Ca. 1.360 m N		
200126820	Fersk eng	C	Ca. 1.590 m V		
200126826	Fersk eng	B	Ca. 1.320 m SV		
200126824*	Fersk eng	B	Ca. 930 m S	0	0,37
200126828	Fersk eng	B	Ca. 1.010 M S		
200126829	Fersk eng	B	Ca. 1.830 m S		
200126830	Fersk eng	B	Ca. 1.920 m SSØ		
200126839	Fersk eng	C	Ca. 1.360 m N		
200126840	Fersk eng	C	Ca. 670 m N		
200126888	Fersk eng	B	Ca. 1890 m SØ		
200126912	Fersk eng	C	Ca. 550 m NØ		
200126913	Fersk eng	C	Ca. 890 m NØ		
200127265	Mose	C	Ca. 650 m NØ		
200127266	Mose	B/C	Ca. 1.850 m SØ		
200127267	Mose	C	Ca. 1.030 m NØ		
200127268	Mose	C	Ca. 1.220 m Ø		

200127269	Mose	C	Ca. 1.170 m ØNØ		
200127270	Mose	C	Ca. 1.220 m ØNØ		
200127271	Mose	C	Ca. 1.660 m NØ		
200127285	Mose	C	Ca. 1.310 m NV		
200127286	Mose	C	Ca. 1.900 m V		
200127288	Mose	B	Ca. 970 m S		
200127289	Mose	B	Ca. 1.900 m S		
200127303	Mose	C	Ca. 1.270 m N		
200127305	Mose	C	Ca. 550 m N		
200127306	Mose	C	Ca. 890 m NØ		
200127317	Mose	B	Ca. 1.930 m SØ		
200127429	Mose	B	Ca. 1.790 m SSØ		
200127438	Mose	C	Ca. 540 m N		
200127463	Mose	B	Ca. 1.480 m S		
200127468	Mose	C	Ca. 1.670 m V		
200128474	Sø	A1/B1	Ca. 1.160 m S		
200128475	Sø	A1/B1	Ca. 1.880 m SØ		

* Fersk eng beliggende i Natura 2000 område

Den ferske eng med ID nr. 200126820 og moserne med ID nr. 200127468 og 200127286 er besigtiget sammen i 2004, hvor det var et vådt område, med tuer. Ved besigtigelsen blev der bl.a. registreret smalbladet kæruld, nikkende star, toradet star, hare star, alm. skjolddrager, trævlekrone, engkabbeleje, vand-mynte, lyse-siv, fløjlsgræs, mose-bunke, rørgræs, kær-tidsel og alm. hvene.

Mosen med ID nr. 200127438 er en højstaude mose, hvor der ved besigtigelse i 2004, bl.a. er fundet purpur-gøgeurt, trævlekrone, alm. mjøddurt, fløjlsgræs, glanskapslet siv, bukkeblad, toradet star, alm. star, næbstar, engkabbeleje, smalbladet kæruld, skjaller sp., og kær-tidsel.

Figur 5: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget

På mosen med ID nr. 200127463 er der i 2003 registreret alm. søpryd, eng-troidurt og vand-brandbæger.

Mosen med ID nr. 200127266 var ved besigtigelse i 2003 overvejende en pile-sump, hvor der også blev registreret mose-pors.

Den ferske eng med ID nr. 200126888 er besigtiget i 1994, hvor der bl.a. blev registreret alm. engkarse, mose-bunke, alm. hvene, fløjlsgræs, lav ranunkel, eng-rørhvene og manna-sødgræs.

På den ferske eng med ID nr. 200126840 var der i 2004 isået kulturgræsser jf. Naturdata.

De resterende ferske enge og moser er ikke besigtiget. Lemvig Kommune har gennemgået områderne på luftfoto og vurderer at de ikke er næringsstoffølsomme.

Tålegrænsen for de ferske enge og moserne er på 15 – 25 kg N/ha/år.

Tangsø (ID nr. 200128475) er A1/B-målsat i regionplanene fra 2005. Søen har en artsrig undervandsvegetation med flere af Danmarks mest sjældne undervandsplanter, der findes på den danske rødliste og gulliste. Tangsø er en af kernelokaliteterne for den rødlistede plante vandpeberbækarve. Der blev ved registreringen i 2005 fundet 31 plantearter, bl.a. slank blærerod, nåle-sumpstrå, frøbid, hår-tusindblad, krans-tusindblad, svømmende sumpskærm, brodbladet vandaks, bændel-vandaks, hjertebladet vandaks og langbladet vandaks.

Indfjorden (ID nr. 200128474) er ligeledes A1/B-målsat i regionplanen fra 2005. Indfjorden er som Tangsø en af kernelokaliteterne for den rødlistede plante vandpeberbækarve, og har en artsrig undervandsvegetation med flere af Danmarks mest sjældne rødlistede og gullistede undervandsplanter. Der blev ved registreringen i 2005 fundet 31 plantearter, bl.a. ru kransnål, skør kransnål, hjertebladet vandaks, frøbid, lav kogleaks, nåle-sumpstrå, krans-tusindblad, brodbladet vandaks, trådvandaks og søpryd. Tålegrænsen for sønaturtypen er ikke fastsat.

Tangsø og Indfjorden er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord.

Der er ikke foretaget ammoniakdepositionsberegninger til de nærmest beliggende naturområder, da der ikke foretages nogen udvidelse af anlægget og der dermed ikke kommer en meremission. Der er dog foretaget en ammoniakdepositionsberegning til det nærmest beliggende naturområde i Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord. Beregningen er udført til en fersk eng beliggende ca. 930 m syd for anlægget. Beregningen viser, at der ikke kommer nogen merdeposition, mens den totale ammoniakdeposition er på 0,37 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i Lemvig Kommune var i 2008 på ca. 14 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at de omkringliggende naturområder ikke er næringsstoffølsomme og at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil påvirke de omkringliggende naturarealer. Der stilles derfor ingen skærpede vilkår.

Der stilles ligeledes ingen skærpede vilkår med henblik på beskyttelse af de 47 mindre og ikke målsatte søer indenfor 2.000 m fra anlægget, idet ammoniakemissionen fra anlægget vurderes ikke at kunne påvirke søerne negativt.

Det vurderes samlet, at Husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omgivelserne er overholdt og tilstrækkelige til at beskytte de omkringliggende naturområder.

6.1.3. Habitatvurdering

Kommunen skal, jævnfør Habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, vurdere, om aktiviteter kan skade de naturtyper og arter, der er beskyttede i Natura 2000 områder. I forhold til denne revurdering er der ikke tale om planer eller projekter jævnfør direktivets artikel 6, stk. 3. I det følgende redegøres for husdyrbrugets relation til Natura 2000.

Natura 2000 områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000 områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttet. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Se afsnit 8: "Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)" for en nærmere beskrivelse af bilag IV arterne på og omkring anlægget og udbringningsarealerne.

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er nr. 58 – Nissum Fjord, der er beliggende ca. 870 m syd for anlægget. Se Figur 15. Se bilag 1 for en nærmere beskrivelse af bl.a. omfang, trusler og udpegningsgrundlag.

Nærmeste beliggende naturområder på udpegningsgrundlaget er Tangsø (ID nr. 200128475) og Indfjorden (ID nr. 200128474), der er beliggende hhv. 1,8 km sydøst og 1,1 km syd for anlægget. Begge søer er jf. basisanalysen udpeget som naturtypen: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150).

Tålegrænsen for sønaturtypen er ikke fastsat.

Nærmeste ammoniakfølsomme habitatnaturtype er søen Søndersund, der er beliggende ca. 2,6 km syd for anlægget. Søndersundt er udpeget som habitatnaturtypen: Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (nr. 3130). Tålegrænsen for næringsfattige søer er på 5 -10 kg N/ha/år.

Pga. den store afstand er der ikke foretaget ammoniakdepositionsregning til søen.

Der er dog foretaget en ammoniakdepositionsregning til det nærmest beliggende naturområde i Natura 2000. Beregningen er udført til en fersk eng beliggende ca. 930 m syd for anlægget. Beregningen viser at der ikke kommer nogen merdeposition mens den totale ammoniakdeposition er på 0,37 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Anlægget på Bækmarksbrovej 95 bidrager ligesom de øvrige ejendomme og anden forurenende aktivitet til baggrundsbelastningen med kvælstof til naturområderne i kommunen. Ammoniakdepositionsregningen til nærmeste beskyttede naturområde indenfor Natura 2000 området, der er en fersk eng beliggende ca. 930 m syd for anlægget, viser at der kommer en totaldeposition på 0,37 kg N/ha/år. Den ferske eng vurderes ikke at være kvælstoffølsom, og er ikke en del af udpegningsgrundlaget. Lemvig Kommune vurderer derfor, at ammoniakdeposition fra husdyrbruget til de nærmest beliggende naturområder i Natura 2000 området ikke påvirker områderne.

Tangsø og Indfjorden er naturligt næringsrige søer, og derfor er det Lemvig Kommunes vurdering, at den samlede ammoniakdeposition på søerne, vil være så lille, at det ikke vil udgøre en væsentlig negativ påvirkning.

Idet nærmeste kvælstoffølsomme habitatnaturområde Søndersund er beliggende ca. 1,7 km længere væk, er det Lemvig Kommunes vurdering, at den samlede ammoniakdeposition på Søndersund vil være så lille, at det ikke vil udgøre en væsentlig negativ påvirkning på naturområderne eller arterne i Natura 2000 området.

På baggrund af denne vurdering vil der derfor ikke blive udarbejdet en videre konsekvensvurdering for husdyrbrugets påvirkning af Natura 2000 området.

6.2. Lugt

Husdyrbruget oplyser, at de tekniske muligheder for lugtreduktion fra eksisterende slagtekyllingestalde er meget begrænsede.

Miljøstyrelsens teknologiblad "Kemisk luftrensning med syre – slagtekyllinger" beskriver kemisk luftrensning, som i begrænset omfang er afprøvet til æglæggende høner og slagtekyllinger i DK. Teknologien vurderes at have en effekt på lugt- og ammoniakemission men medfører også øgede etablerings- og driftsomkostninger.

- De forøgede etableringsomkostninger udgøres af luftrenseren, ekstra rørføringer i ventilationssystemet, etablering af forstærkningspær, større gangbroer, døre og trapper.
- Driftsomkostningerne udgøres af ekstra vandforbrug, energi til pumper, øget energiforbrug til ventilation, svovlsyreforbrug samt omkostninger til vedligeholdelse og servicering af anlægget samt reservedele.

Teknologiens effekt på lugt er usikker og afhænger af årstiden. Revurderingen af Bækmarksbrovej 95 indebærer ikke nyetablering eller udskiftning af ventilationssystem, og husdyrbruget vurderer, at det ikke er økonomisk proportionalt at indføre teknologien med henblik på at reducere lugt.

Husdyrbruget har i www.husdyrgodkendelse.dk vist, at lugtpåvirkningen af omgivelserne ved den reelle produktion ikke overskrider beskyttelsesniveauet for husdyrbrug, der miljøgodkendes efter husdyrloven:

- Aktuelt indsættes maksimalt 40.000 kyllinger pr. stald, og heraf vil ca. 37.000 nå slagtevægten.
- Aktuelt produceres kyllinger på 35 dage (ca. 2,1 kg slagtevægt) i stedet for 40 dage (ca. 2,5 kg slagtevægt).

Husdyrbruget ønsker det allerede godkendte dyrehold fastholdt, selv om der aktuelt produceres lidt mindre. Reelt vil kyllingeproduktionen ikke nå op på det tidligere godkendte niveau i de eksisterende stalde, idet pladskravene pr. dyr er skærpet siden etableringstidspunktet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Beskyttelsesniveauet for lugt kan jf. Miljøstyrelsens vejledende tekst ikke kræves overholdt, når der er tale om eksisterende brug, med mindre det er teknisk og økonomisk muligt for landmanden.

Den eksisterende miljøgodkendelse omfatter dette vilkår: "Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt og støv fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes." Endvidere er der vilkår til husdyrbrugets renholdelse mv.

Lemvig Kommune har ikke i godkendelsesperioden modtaget klager over lugt fra husdyrbruget og har ikke fundet anledning til krav om lugtmålinger eller lugtbegrænsende foranstaltninger.

Eksisterende vilkår til tilrettelæggelse af drift og ventilationsanlæg vedr. hygiejne og afkasthastigheder fastholdes med baggrund i den lugtbegrænsende effekt for omgivelserne.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets redegørelse for

- mulige lugtreducerende teknikker inklusive etablerings og driftsomkostninger
- lugtmissioner ved reel produktion

at de eksisterende vilkår inkl. krav til undersøgelser af lugt ved eventuelle velbegrundede gener er tilstrækkelige.

6.3. Fluer og skadedyr

Husdyrbruget har en aftale med Kiltin om skadedyrsbekæmpelse af rotter. Bekæmpelsen sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratorium og Lemvig Kommunes retningslinjer.

Fluer bekæmpes ikke kemisk, da fluer ikke er et stort problem på ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at skadedyrbekæmpelsen på ejendommen er tilstrækkelig til, at der ikke vil være skadedyrsgener for omgivelserne.

6.4. Transport

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af kyllinger, affald m.m. sker ad Bækmarksbrovej. Det samlede antal transporter er skønnet til ca. 205 stk., men en væsentlig del af dem berører ikke naboer, da der er tale om transport af afgrøder fra marken til anlægget og transport af husdyrgødning fra ejendommen til markerne. En stor post i det samlede regnskab er foderindkøb og afhentning af døde dyr.

Der er årligt ca. 65 transporter af dybstrøelse til udbringningsarealerne. Ejendommens udbringnings arealer ligger i umiddelbar nærhed af ejendommen. Ud-kørsel af dybstrøelse sker primært om foråret og lidt i efteråret, hvis der er raps i sædskiftet.

Øvrige transporter sker mod Bækmarksbrovej, mod øst til Bækmarksbro/Lemvig eller mod vest til Bøvling. Transportveje for husdyrgødning og øvrige transporter foregår hovedsageligt ad de veje, der er indtegnet på Figur 6. Tabel 10 viser det skønnede antal transporter. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs er vejledende.

Tabel 10: Transporter til og fra ejendommen

Transport-emne		
	Kapacitet pr. læs (t)	Antal transporter
Levende dyr	-	8
Dyr til slagteri	-	8
Døde dyr	-	32
Indkøbt foder	-	48
Olie	20	3
Gylle	20	0
Dybstrøelse til marker	15	65
Dybstrøelse til biogas	15	17
Afhentning af affald	15	14
Kemikalier og handelsgødning	30	4
Kul	30	6
I alt		205

Figur 6: Transportveje til udbringningsarealerne (rød linje)

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvis få gener for områdets beboere. Dog passeres udkanten af Bøvlingbjerg, som ifølge lokalplan for området er udpeget som erhvervsområde i byzone.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er behov for at påbyde skærpende transportvilkår.

6.5. Støj

Ejendommens støjklender er hovedsageligt ventilationsanlægget i staldene, markvandskompressor, korntørring samt den daglige brug af traktor, transporter til/fra ejendommen og evt. dyrs lydavgivelse.

Ventilationsbehovet er størst når kyllingerne er store og om sommeren, ventilationsstyrken justeres efter behov.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis forårs- og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Foder blæses direkte ind i siloerne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende. I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier (dog med undtagelse af skærpede værdier på lørdage, søn- og helligdage) er sammen med driftsvilkår til ventilationsanlæg fastsat som vilkår i eksisterende miljøgodkendelse.

6.6. Støv

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter da der er opsamlingsfiltre på siloerne. Støv fra korntørringsanlægget samles og bortskaffes.

Transport til ejendommen vurderes ikke at give støvgener for andre, da Bækmarksbrovej er asfalteret og der kun er en ganske kort grusvej ned til staldene.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer for de omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Eksisterende vilkår til renholdelse og støvbegrænsende arbejdstilrettelæggelse vurderes at være tilstrækkeligt til at begrænse eventuelle gener.

6.7. Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde og der er ikke vinduer i kyllingehusene. Der er udendørslamper ved maskinhuset og ved vaskepladsen. Endvidere er der lysstofrør ved portene i enden af hallerne.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at belysningen ikke giver anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

7. Påvirkning fra arealerne

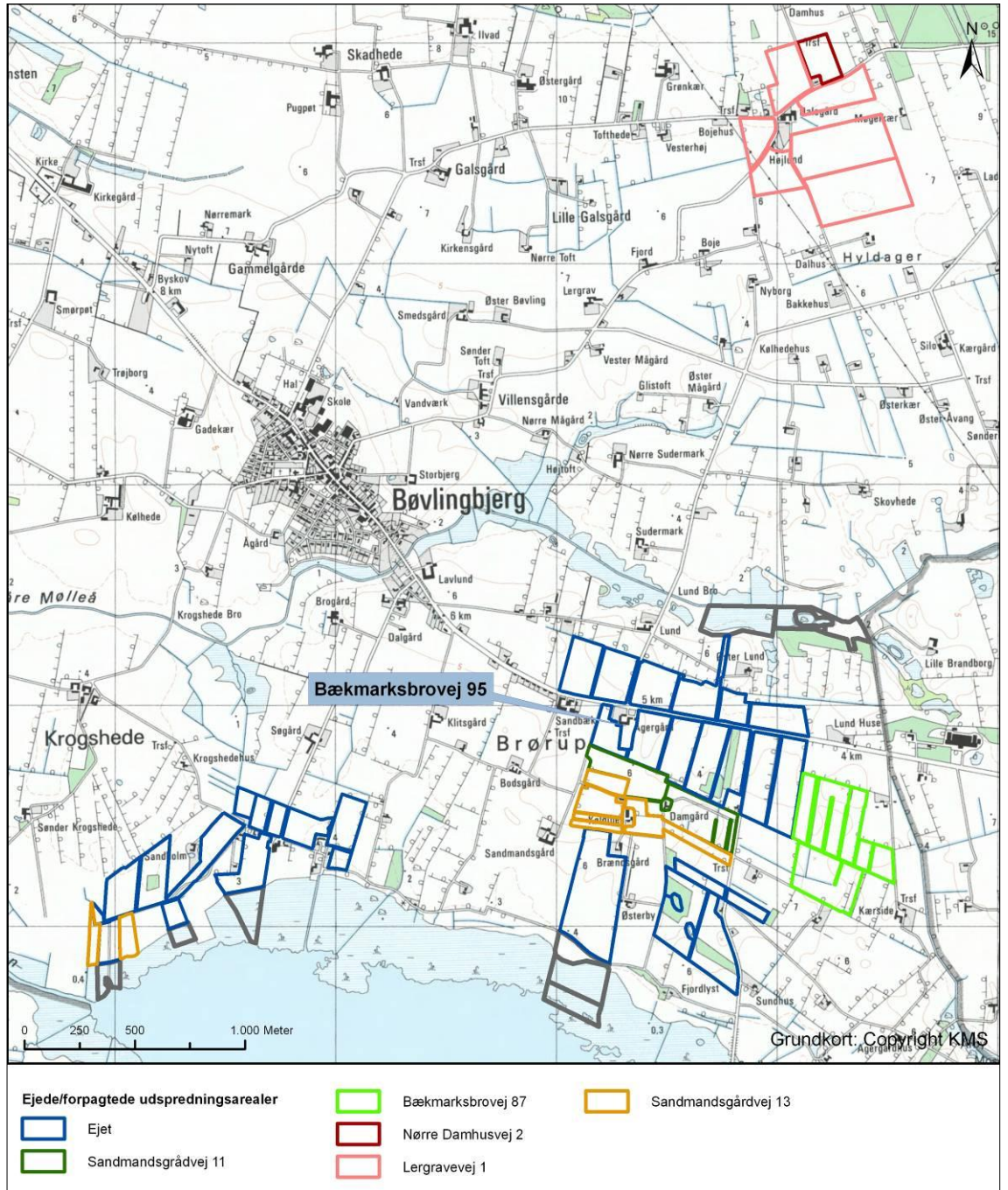
7.1. Arealoversigt

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende tekst til Husdyrloven skal en revurdering af et husdyrbrug også omfatte en vurdering af bedriftens arealdrift – dvs. samtlige ejede og forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nr.

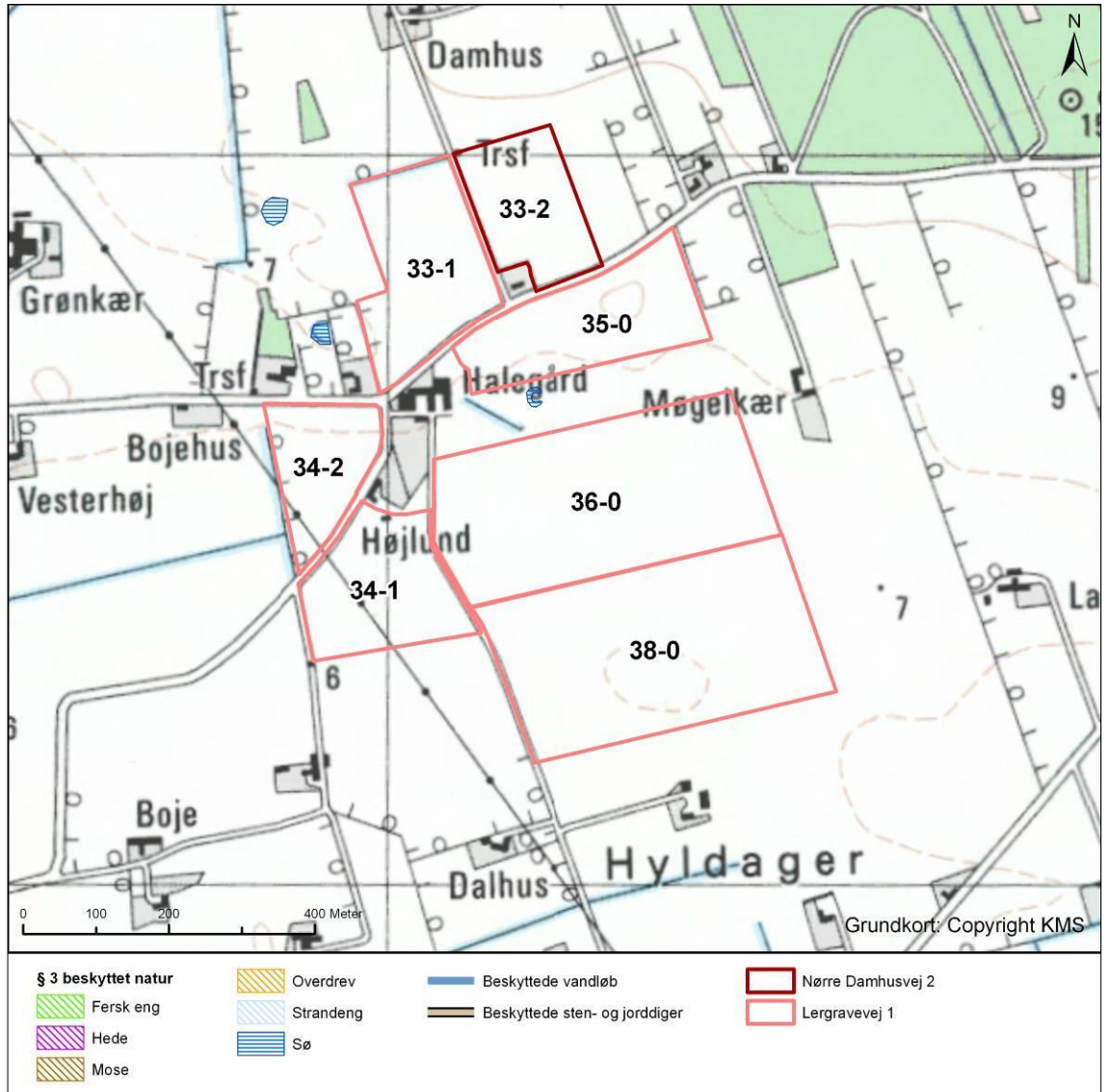
Ejerforholdene for de tilknyttede udbringningsarealer samt oversigtskort fremgår af Figur 7. På Figur 7 til Figur 12 ses samtlige arealer inkl. sletarealer, der ikke modtager husdyrgødning, der drives på ejendommen.

Tabel 11: Ejerforhold for ejede og forpagtede udbringningsarealer

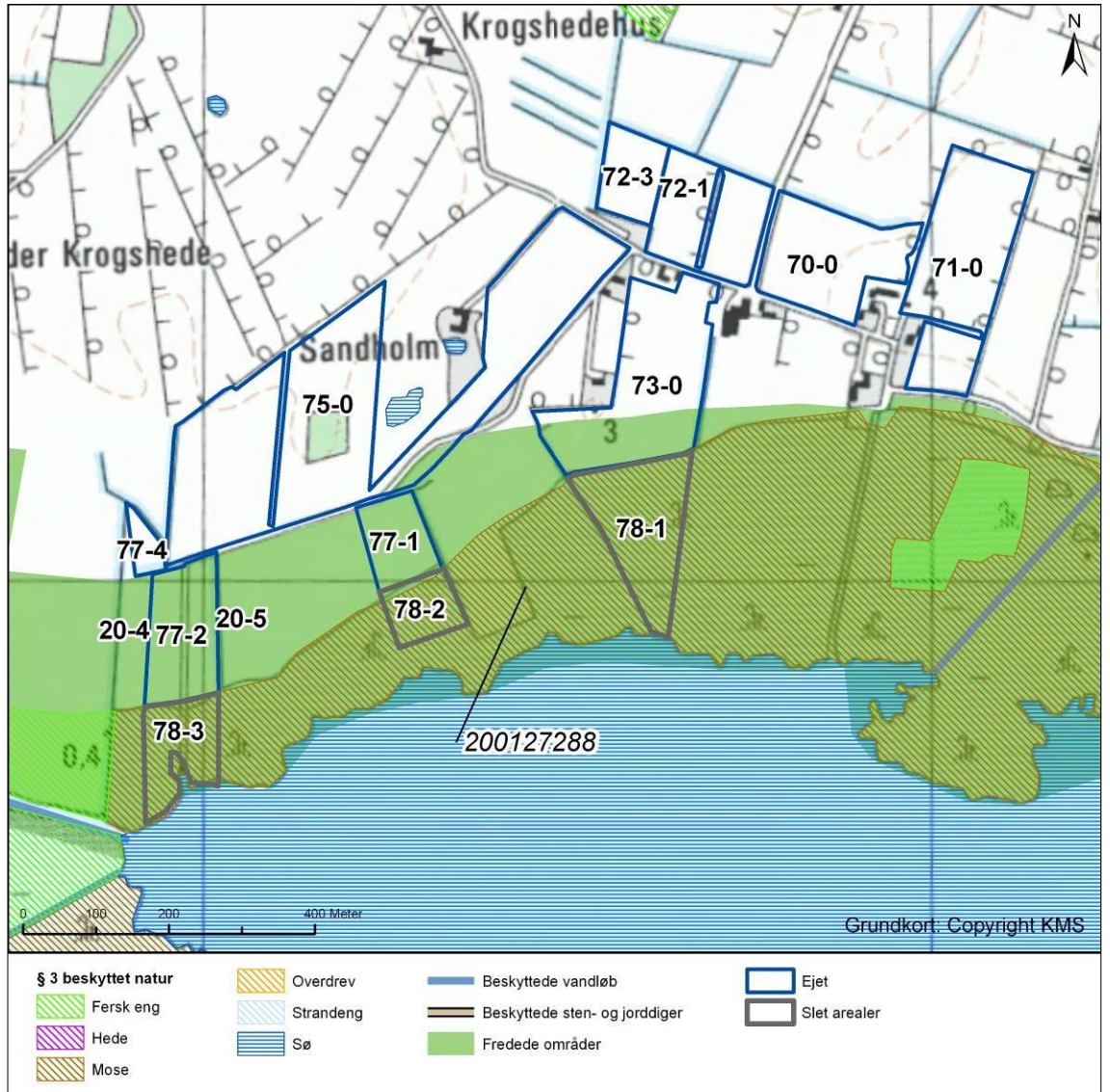
	Areal (ha)	Matrikelnumre og ejerlav	Marknumre
Ejede arealer:	114,6	-	-
Bækmarksbrovej 95	84,8	Matr. 12a, Brørup By, Bøvling m.fl.	1-0, 2-0, 4-0, 6-0, 8-0, 9-0, 11-0, 13-1, 14-1, 14-2, 14-3, 14-4, 16-0, 18-1, 18-2, 18-3
Bøvling Fjordvej 18	29,8	Matr. 13k, Brørup By, Bøvling m.fl.	70-0, 71-0, 72-1, 72-3, 73-0, 75-0, 77-1, 77-2, 77-4, 78-1, 78-2, 78-3
Forpagtede arealer:	73,2	-	-
Erik Villensgård (EV), Bækmarksbrovej 87, 7650 Bøvlingbjerg	26,2 hvoraf kun ca. 17 ha forpagtes ad gangen	Matr. 11b, Brørup By, Bøvling m.fl.	51-0, 53-0, 56-0, 58-0, 59-0, 60-0, 61-0, 62-0, 63-0
Anna Thorsen (AT), Sandmandsgårdvej 11, 7650 Bøvlingbjerg	10,3	Matr. 15c, Brørup By, Bøvling	19-1, 19-2
Peder Christensen (PC), Lergravevej 1, 7650 Bøvlingbjerg	32,6	Matr. 12a, Den nordlige Del, Bøvling m.fl.	33-1, 34-1, 34-2, 35-0, 36-0, 38-0
Jytte Nielsen (JN), Nørre Damhusvej 2, 7650 Bøvlingbjerg	2,7	Matr. 12b, Den nordlige Del, Bøvling	33-3
Peder Magne Christensen (PM), Sandmandsgårdvej 13, 7650 Bøvlingbjerg	10,6	Matr. 10l, Brørup By, Bøvling m.fl.	20-1, 20-2, 20-3, 20-4, 20-5
I alt (ha)	187,8		

Figur 7: Oversigt over alle ejendommens arealer. Grå signatur viser sletarealer.

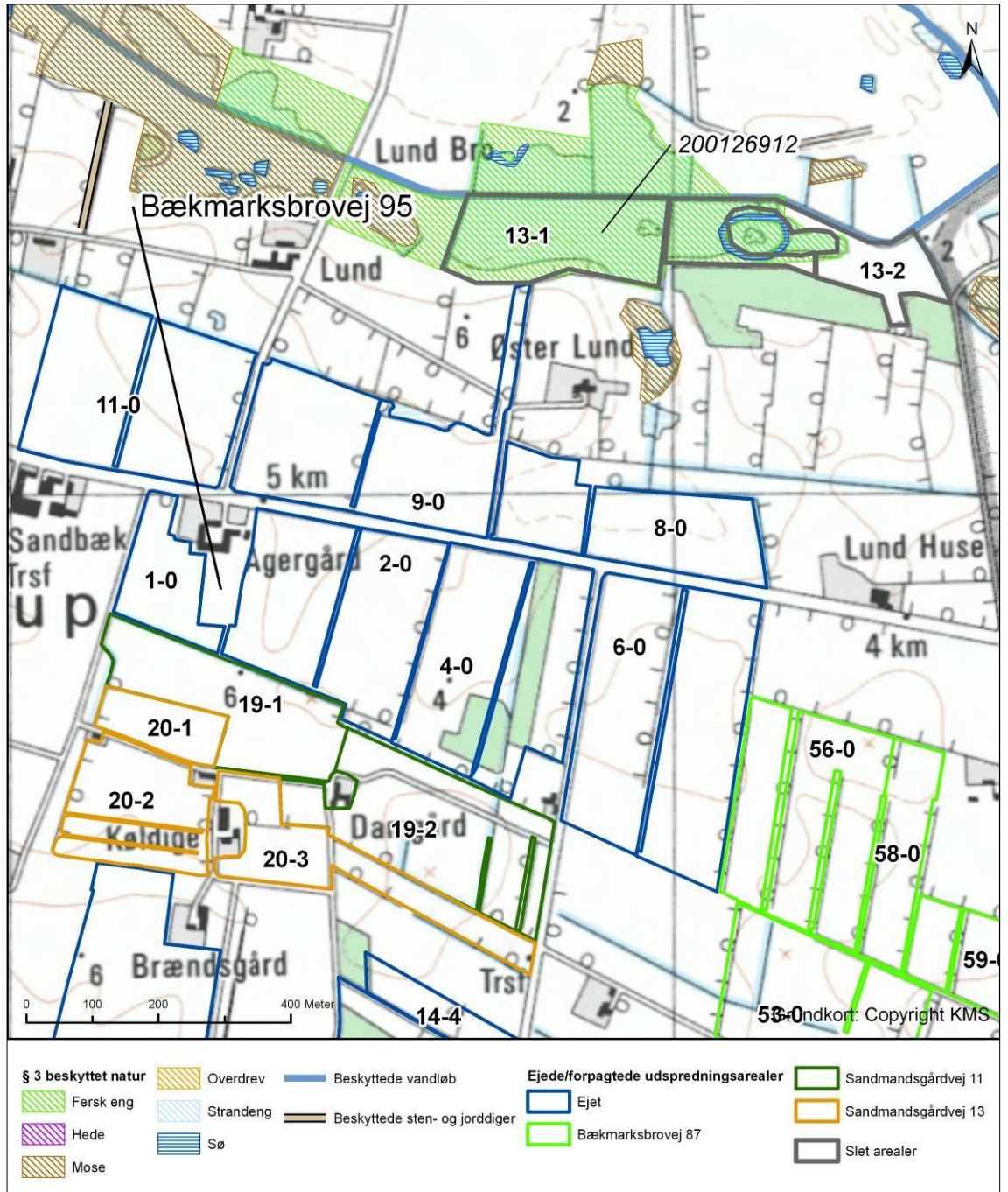

Figur 8: Ejede og forpagtede udbringningsarealer

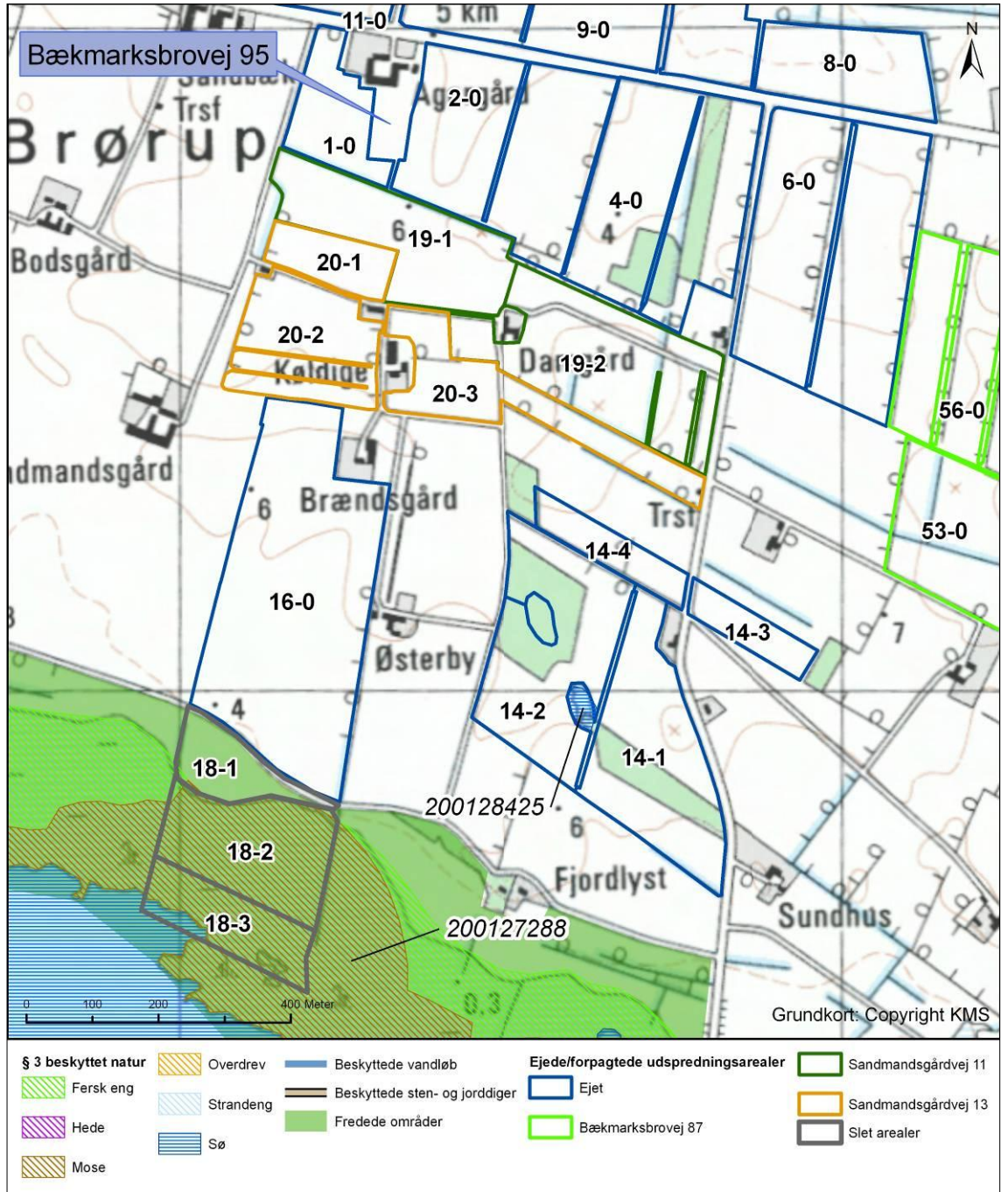

Figur 9: Ejede og forpagtede udbringningsarealer

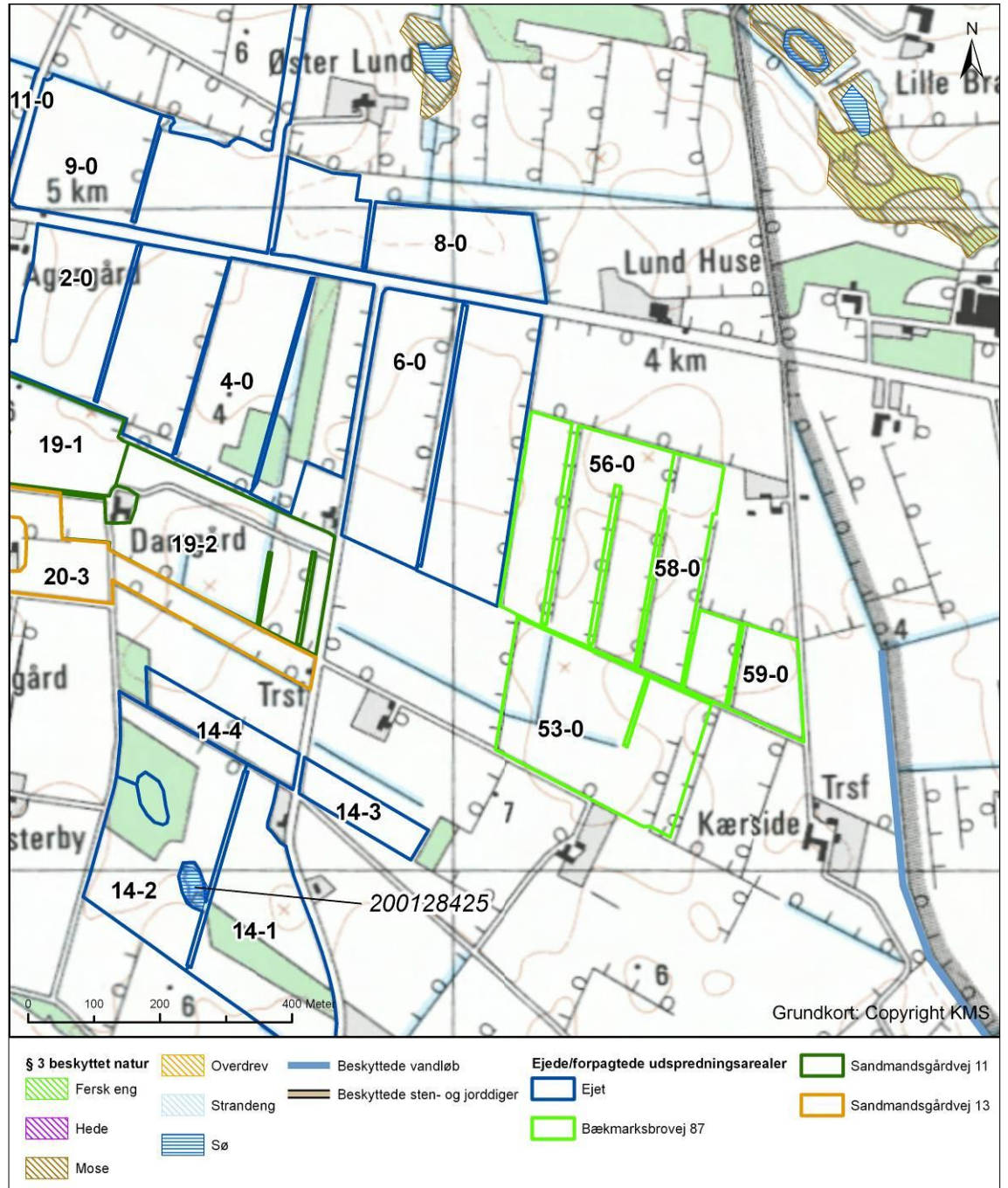

Figur 10: Ejede og forpagtede udbringingsarealer

Figur 11: Ejede og forpagtede udbringningsarealer

Figur 12: Ejede og forpagtede udbringingsarealer

7.2. Udbringingsarealerne

Der er et samlet udbringingsareal (ejede og forpagtede arealer) til husdyrbrug på ca. 169,07 ha. Der foreligger endvidere en aftale med Helge Maagaard (CVR 86744228) om overførsel af op til 53 DE til de 816,50 ha, der hører under Helge Maagaards ejendomme. Arealerne, samt overførslen af husdyrgødning fra Erik Villengård, er miljøgodkendt efter § 12 i husdyrloven i sagen Pugholmvej 23, 7620 Lemvig - skema nr. 6319. Da der pt. ikke overføres husdyrgødning til

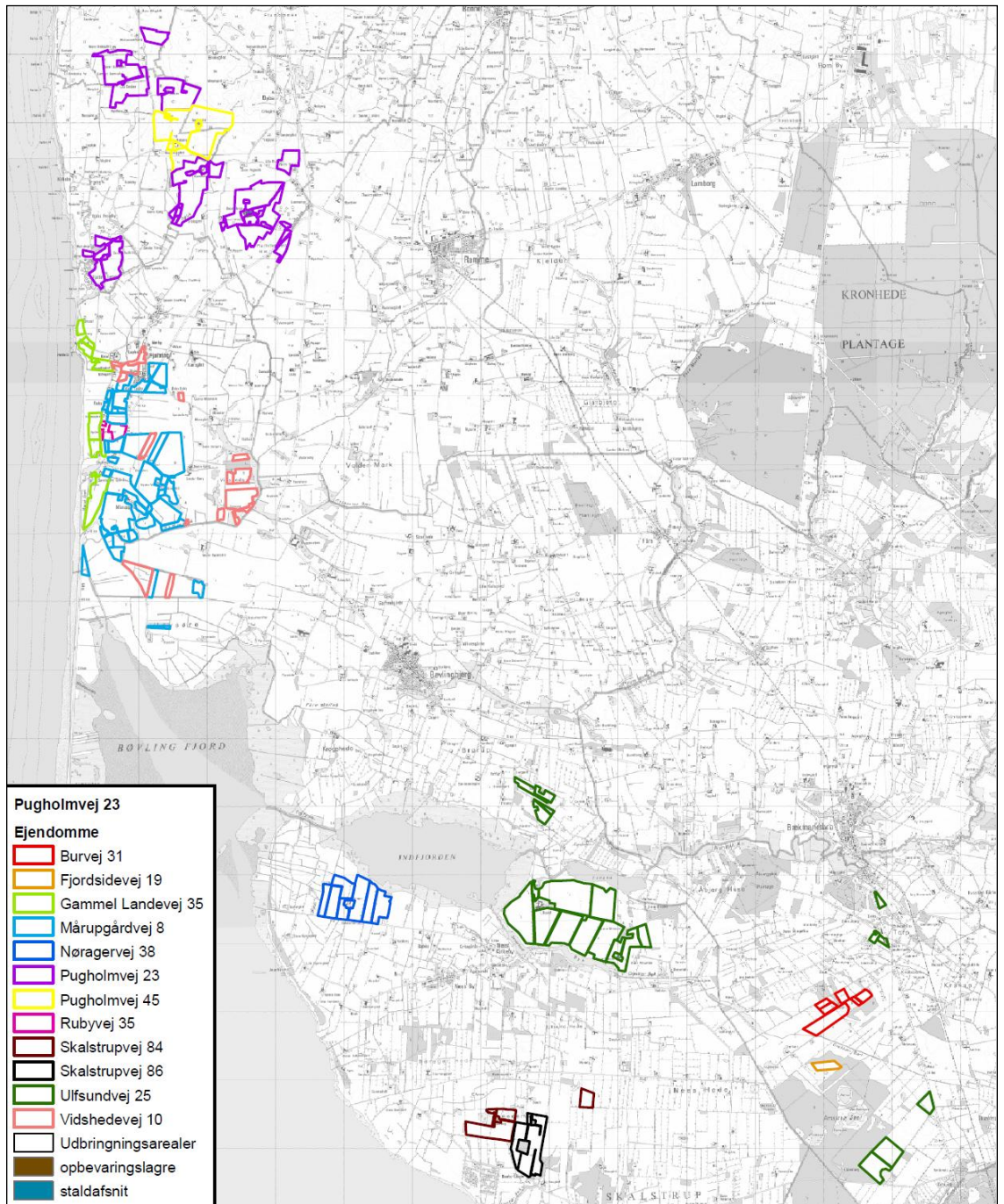
Helge Maagaard, er det ikke nærmere bestemt præcist hvilke arealer, der skal modtage gødningen fra Kristian Villensgård.

Nedenstående tabel viser hvordan bedriftens arealer er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder.

Der anvendes sædskifte S4 på alle udbringingsarealerne.

Tabel 12: Oversigt over udbringingsarealerne

Mark nr.	Ha	Drænet	JB type	N-Kl. 0-2 Ha	N-Kl. 3 Ha	Grundvand Ha	P-Kl. 0 Ha	P-Kl. 1 Ha	P-Kl. 2 Ha	P-Kl. 3 Ha
1-0	2,05	Ja	JB1	0,00	2,05	0,00	2,05	0,00	0,00	0,00
2-0	7,32	Ja	JB1	0,00	7,32	0,00	7,32	0,00	0,00	0,00
4-0	7,61	Ja	JB1	0,00	7,61	0,00	7,61	0,00	0,00	0,00
6-0	9,91	Ja	JB1	0,00	9,91	0,00	9,91	0,00	0,00	0,00
8-0	4,84	Ja	JB1	0,00	4,84	0,00	4,84	0,00	0,00	0,00
9-0	7,09	Ja	JB1	0,00	7,09	0,00	6,20	0,00	0,88	0,00
11-0	7,11	Ja	JB1	0,00	7,11	0,00	6,79	0,00	0,31	0,00
14-1	5,21	Ja	JB1	0,00	5,21	0,00	5,21	0,00	0,00	0,00
14-3	1,08	Ja	JB1	0,00	1,08	0,00	1,08	0,00	0,00	0,00
14-4	1,34	Ja	JB1	0,00	1,34	0,00	1,34	0,00	0,00	0,00
16-0	11,24	Ja	JB1	0,00	11,24	0,00	11,24	0,00	0,00	0,00
19-1	4,25	Ja	JB1	0,00	4,25	0,00	4,25	0,00	0,00	0,00
19-2	6,01	Ja	JB1	0,00	6,01	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00
20-1	1,39	Ja	JB1	0,00	1,39	0,00	1,39	0,00	0,00	0,00
20-2	3,53	Ja	JB1	0,00	3,53	0,00	3,53	0,00	0,00	0,00
20-3	3,34	Ja	JB1	0,00	3,34	0,00	3,34	0,00	0,00	0,00
20-5	1,35	Nej	JB3	0,00	1,35	0,00	1,35	0,00	0,00	0,00
33-1	4,05	Ja	JB2	0,00	4,05	0,00	4,05	0,00	0,00	0,00
33-2	2,74	Ja	JB2	0,00	2,74	0,00	2,74	0,00	0,00	0,00
34-1	3,45	Ja	JB2	0,00	3,45	0,00	3,45	0,00	0,00	0,00
34-2	2,31	Ja	JB2	0,00	2,31	0,00	2,31	0,00	0,00	0,00
35-0	3,84	Ja	JB2	0,00	3,84	0,00	3,71	0,00	0,13	0,00
36-0	9,22	Ja	JB2	0,00	9,22	0,00	9,12	0,00	0,10	0,00
38-0	9,68	Ja	JB2	0,00	9,68	0,00	9,62	0,00	0,07	0,00
53-0	6,21	Ja	JB1	0,00	6,21	0,00	6,21	0,00	0,00	0,00
56-0	6,39	Ja	JB1	0,00	6,39	0,00	4,68	0,00	1,71	0,00
58-0	2,42	Ja	JB1	0,00	2,42	0,00	2,24	0,00	0,18	0,00
59-0	2,24	Ja	JB1	0,00	2,24	0,00	2,24	0,00	0,00	0,00
70-0	2,42	Ja	JB1	0,00	2,42	0,00	2,26	0,00	0,16	0,00
71-0	3,51	Ja	JB1	0,00	3,51	0,00	3,29	0,00	0,23	0,00
72-1	2,08	Ja	JB1	0,00	2,08	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00
72-3	0,95	Nej	JB11	0,00	0,95	0,00	0,95	0,00	0,00	0,00
73-0	3,65	Ja	JB1	0,00	3,65	0,00	3,52	0,00	0,13	0,00
75-0	9,80	Ja	JB1	0,00	9,80	0,00	9,40	0,00	0,40	0,00
77-1	1,01	Nej	JB3	0,00	1,01	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
77-2	1,75	Nej	JB3	0,00	1,75	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00
77-4	0,30	Nej	JB3	0,00	0,30	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
14-2	5,42	Ja	JB1	0,00	5,42	0,00	5,42	0,00	0,00	0,00
20-4	0,94	Nej	JB3	0,00	0,94	0,00	0,94	0,00	0,00	0,00
Total	169,07			0,00	169,07	0,00	164,78	0,00	4,29	0,00

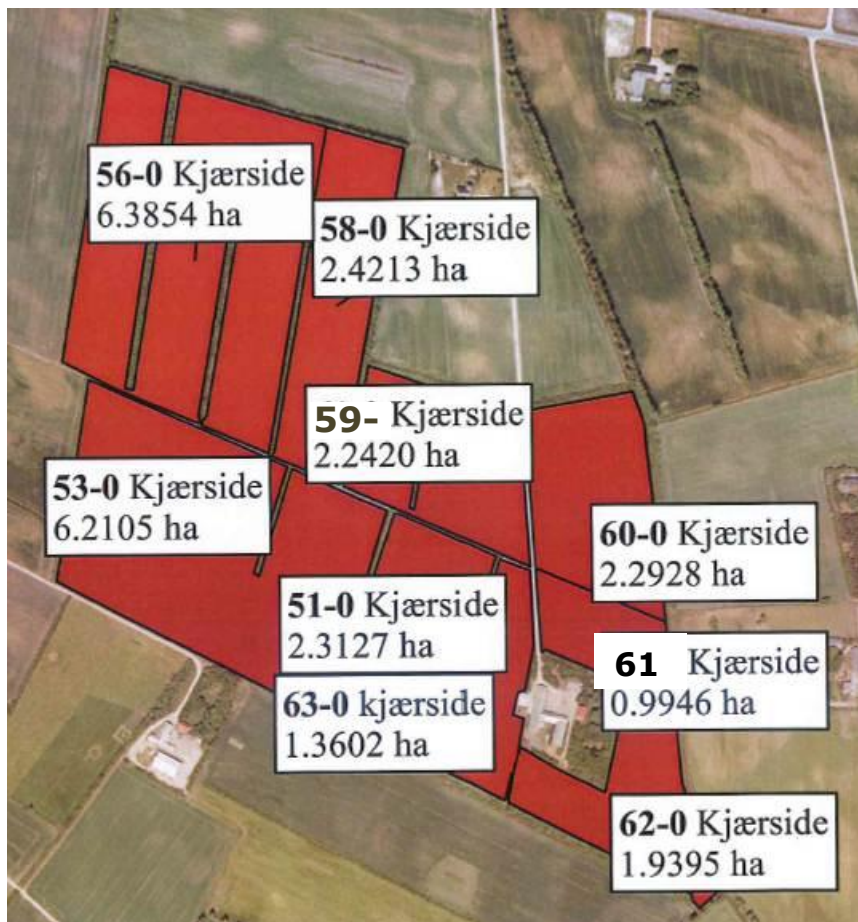

Figur 13: Helge Maagaards arealer, der er miljøgodkendt efter § 12 i husdyrloven.

Alternative udbringningsarealer.

Hvert år forpagter Kristian Villensgård 15-17 ha af Erik Villensgård. Til forpagtning har Erik Villensgård i alt ca. 26 ha, hvoraf de hektar, som ikke bliver forpagtet af Kristian Villensgård afgræsses af Erik Villensgård's egne køer. Hvilke arealer Kristian Villensgård forpagter skifter lidt fra år til år, da det skal passe

med afgræsningen. Hele arealet kan ses på Figur 14 og i oplysningerne i ansøgningssystemet indgår mark 53-0, 56-0, 58-0 og 59-0.

Figur 14: Erik Villensgårds arealer, der forpagtes af Kristian Villensgård jf. ovenstående.

Alle de af Erik Villensgårds arealer, der forpagtes af Kristian Villensgård ligger samlet. Det betyder, at alle arealerne er beliggende i nitratklasse 3. For mark 56-0 gælder det, at 1,71 ha ud af 6,39 ha ligger i fosforklasse 2 og for mark 58-0 er 0,18 ha ud af 2,42 ha beliggende i fosforklasse 2. Ingen af de andre arealer, der tilhører Erik Villensgård og forpagtes af Kristian Villensgård, er beliggende i fosforklasse. Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Ved udskiftning af arealer vil de nye arealer dermed være uændret eller mindre sårbare mht. fosfor og have uændret sårbarhed mht. nitrat.

Jordbundstype

Den største del af udbringningsarealerne (ca. 127 ha) er grovsandet jord (JB1). Endvidere er ca. 35 ha finsandet jord (JB2), ca. 5 ha er grov lerblandet sandjord og ca. 1 ha er humus (JB11).

Sædskifte

Det er i ansøgningssystemet angivet, at arealerne drives med et S4 sædskifte. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra reference-sædskiftet (og sædskiftet derfor ikke er brugt som virkemiddel) vurderes det, at der ikke er behov for, at stille vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

Nitrat-klasser

Med hensyn til nitratbelastning af overfladevand stilles der i bekendtgørelsen krav om et lavere husdyrtryk per hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for. Kravene gælder for landbrugsarealer, der afvander til kvælstof sårbare recipienter inden for Natura-2000 områderne. Arealerne er opdelt i nitratklasse 0 – 3 alt efter hvor sårbar slutrecipienten er, hvor 3 er mest sårbar.

For disse nitratfølsomme landbrugsarealer er det muligt for landmanden at anvende virkemidler, fx øge antallet af efterafgrøder, reducere N-normen eller ændre standardsædskiftet, således at nitratudvaskningen reduceres i mindst samme omfang, som hvis de skærpede harmonikrav var overholdt.

Reduktionspotentialet i bekendtgørelsen er defineret som forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i recipienten. Reduktionspotentialet afhænger af jordbund m.m.

De generelle harmoniregler for denne type bedrift er på revurderingstidspunktet 1,4 DE/ha.

Tablet 13: Skærpede udbringningsregler i oplande til sårbare Natura-2000 områder

Ni- trat- klas- se	Reduktions- potentiale i % fra rodzo- nen til vand- området	Meget kvæl- stof sårbare	Mindre kvælstof sårbare	Øvrige områder	Husdyr- brugs- antal ha
0	76-100	Generelle regler	Generelle regler	Generelle regler	0
1	0-50		85 % af de generelle regler	Generelle regler	0
2	51-75	65 % af de generelle regler	Generelle regler	Generelle regler	0
3	0-50	50 % af de generelle regler		Generelle regler	169,07 ha

Da alle arealerne afvander til Nissum Fjord, der er et meget sårbart Natura2000 område, ligger alle 169,07 ha i nitratklasse 3, hvilket umiddelbart medfører, at dyretrykket skal reduceres med 50 %, og der maksimalt kan tildeles husdyrgødning svarende til 0,7 DE/ha.

Vha. beregningsprogrammet Farm-N på www.husdyrgodkendelse.dk er den beregnede udvaskning af kvælstof fra arealerne 81,60 kg N/ha ved et dyretryk på 0,7 DE/ha.

Med henblik på at begrænse og for at overholde krav om begrænset udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne har husdyrbruget valgt at udlægge 12,99 %

ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. Dette virkemiddel medfører, at den reelle udvaskning vil være 81,00 kg N/ha, beregnet i Farm-N ved et reelt dyretryk på 1,4 DE/ha, hvorved husdyrgodkendelseslovens krav til udvaskning af nitrat er overholdt.

Table 14: Nitratberegning fra det digitale ansøgningsystem

DE reduktionsprocent	50 %
Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	
DE _{max}	0,7 DE/ha
DE _{reel}	1,4 DE/ha
Beregning af udvaskning af N via Farm-N	
Kg N/ha DE _{max}	81,60 kg N/ha
Kg N/ha DE _{reel}	81,00 kg N/ha

Fosfor-klasser

Husdyrloven stiller krav til fosforoverskud afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Det drejer sig om drænede lerjorde og lavbundsarealer, herunder drænede og grøftede sandjorde, der afvander til Natura-2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor.

Der skelnes mellem 4 fosforklasser:

- Fosforklasse 0: For arealer på drænede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.
- Fosforklasse 1: For arealer på drænede lerjord hvor fosfortallet er mellem Pt. 4,0-6,0 stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen.
- Fosforklasse 2: På lavbundsarealer stilles krav om at fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal. Hvis fosforoverskuddet i før-situationen er negativ er der dog kun krav om fosforbalance i efter-situationen. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning, og som ikke har et højt indhold af jern vurderet ud fra okkerklassificeringen dvs. er okkerklasse II eller derover.
- Fosforklasse 3: For arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance på det pågældende udbringningsareal.

Table 15: Klasser vedrørende fosforophobning på bedriften

	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	164,78 ha	7,8 kg P/ha/år	3,0 kg P/ha/år

($p-kl = 0$)			
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor ($p-kl = 1$)	0,0 ha	7,8 kg P/ha/år	3,0 kg P/ha/år
Lavbundsgrunde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor ($p-kl = 2$)	4,29 ha	7,8 kg P/ha/år	3,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor ($p-kl = 3$)	0,0 ha	7,8 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Arealer 4,29 ha beliggende i fosforklasse 2 fremgår af tabel 14. Alle udbringningsarealerne er beliggende i oplande til Natura-2000 området Nissum Fjord (Natura-2000 område nr. 65), som er overbelastet med fosfor. Arealerne har jordbundstype JB1, JB2, JB3, og mark 72-3 JB11 (humus). Mark 20-5, 72-3, 77-1, 77-2, 77-4 og 20-4 er oplyst til ikke at være drænet, mens resten af arealerne er oplyst som værende drænedede. Der er derfor ikke risiko for fosforbidrag via dræneafstrømning fra mark 20-5, 72-3, 77-1, 77-2, 77-4 og 20-4.

Resultatet af ansøgningssystemets fosforberegning fremgår af Tabel 16.

Tabel 16: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-44,0 kg P
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	23,9 kg P/ha/år
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	21,1 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	2,8 kg P/ha/år
Maksimalt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften	3,0 kg P/ha/år

Det samlede indhold af fosfor i husdyrgødningen til udbringning på arealerne under Bækmarksbrovej 95 er 4.042,75 kg P. Det valgte sædskifte (S4) frarører ca. 21,1 kg P/ha, i alt (21,1 x 169,07 ha) 3.567,38 kg P. Der er således et samlet fosforoverskud på 475,37 kg P pr. år for husdyrbrugets 169,07 ha.

Drikkevandsinteresser

De nordligste arealer er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD) og resten af arealerne ligger ikke i et område med drikkevandsinteresser (OD) eller særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Ingen af arealerne er beliggende i et nitratfølsomt område.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Mark 53-0, 56-0, 58-0 og 59-0 svarer til ca. 17,26 ha og for at sikre, at de øvrige beregninger for arealer i revurderingen er gældende, påbyder Lemvig Kommune som vilkår, at der fremover årligt forpagtes mindst 17,26 ha fra Erik Villensgård.

Hvis andre arealer end de, der fremgår af Tabel 12 og Figur 14 ønskes anvendt, skal dette anmeldes til Lemvig Kommune i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 17 og godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.

For at begrænse udvaskningen af nitrat fra udbringningsarealerne udlægges 12,99 % efterafgrøder. Lemvig kommune stiller vilkår om 13 % ekstra efterafgrøder (der rundes op til nærmeste hele procent).

Det fremgår af Tabel 16, at fosforoverskuddet er overholdt for de berørte fosfor-klasser.

Ved hjælp af beregningsprogrammet Farm-N er den beregnede udvaskning af kvælstof fra arealerne 81,60 kg N/ha ved 0,7 DE/ha. Den reelle udvaskning under ovenstående forudsætninger om ekstra efterafgrøder er beregnet til 81,0 kg N/ha ved 1,4 DE/ha.

Kommunen vurderer, at de generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt med de sædskifter, som benyttes.

Lemvig kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor jf. ovenstående er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet, og der stilles derfor ikke yderligere krav.

7.3. Påvirkning af vandløb og søer

I vandløbsloven står der i § 69, at der som hovedregel ikke må dyrkes, jordbehandles, plantes, ske terrænændring, anbringes hegn og opføres bygværker i en bræmme på 2 meter langs vandløb og søer der er større end 100 m² og omfattet af § 3 beskyttelsen i naturbeskyttelsesloven.

Vandløb

Ingen af udbringningsarealerne grænser direkte op til beskyttede vandløb.

Alle udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord enten via Ramme å, Fåre Mølleå eller via Tangsø og Indfjorden.

Søer

Udbringningsarealerne 14-1 og 14-2 grænser op til en beskyttet sø (ID nr. 200128425). Søen er ikke målsat, og der er ikke terrænhældning over 6° mod søen. Søen er ikke besigtiget, men den vurderes ud fra gennemgang af luftfoto ikke at være næringsfattig.

En stor del af udbringningsarealerne (101,3 ha) afvander til Indfjorden, og ca. 21,7 ha afvander til Tangsø. Begge søer er A1/B-målsat i regionplanen fra 2005, hvilket er gældende for søer, hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt. Målsætningen er ikke opfyldt. Både Tangsø og Indfjorden er udpeget som habitatnaturtype nr. 3150 – næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks. Begge søer har god økologisk tilstand. Tålegrænsen for naturtypen er ikke fastsat.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Idet ingen af udbringningsarealerne grænser direkte op mod vandløb, er det Lemvig Kommunes vurdering, at udbringning af husdyrgødning ikke vil have negativ påvirkning på de vandløb, arealerne afvander gennem.

Lemvig Kommune bemærker, at vandløbslovens § 69 om 2 meter bræmmer og så gælder for søen grænsende til udbringningsarealerne 14-1 og 14-2. Bræmmerne skal måles fra søens øverste brink.

Målsætningen for Indfjorden og Tangsø var opfyldt ved basisanalyse i 2004. I Indfjorden har Ringkøbing Amt tidligere set indikationer på et øget næringsstofniveau i perioden 2000-2005, som på sigt kan betyde, at Indfjorden ikke længe mere lever op til sin særskilte målsætning i Regionplanen. For at sikre, at den nuværende miljøtilstand i Indfjorden ikke forringes, er det afgørende, at udvidelser eller omlægninger af husdyrbrug ikke resulterer i en øget næringsstofbelastning af søen.

Jf. Naturplanen er truslerne for naturtypen belastning fra oplandet med okkerslam og næringsstoffer og/eller fosfor frigivet fra søbunden.

Jf. udkast til vandplaner, opfylder både Tangsø og Indfjorden miljømålet om god tilstand, hvad angår klorofyl, og planen iværksætter derfor ikke en særskilt indsats i forhold til landbruget.

Der påbydes vilkår som skal sikre, at udvaskning af næringsstoffer fra bedriftens arealer ikke strider mod beskyttelsesniveauet i husdyrloven.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at de generelle regler, sammen med de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte søer og vandløb.

7.4. Kvælstof til grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Der er i ansøgningssystemet derfor ikke udført beregninger af grundvandets påvirkning med nitrat.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealerne er ikke omfattet af husdyrlovens beskyttelsesniveau for grundvand.

7.5. Naturredegørelse

Dette afsnit har til formål at beskrive beliggenhed og beskyttelsesgrader (målsætning) på de naturområder, der kan blive påvirkede i forbindelse med drift af udbringningsarealerne på Bækmarksbrovej 95. Det drejer sig om områder, der er beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven samt af § 7 i Husdyrgodkendelsesloven. Dvs. værdifuld natur, som er beskyttet mod tilstandsændringer og ødelæggelse (se evt. afsnittet 'ammoniak og natur' for yderligere forklaring på § 3 og § 7 samt på målsætningsbegrebet).

Vandløbene er beskrevet i afsnit 7.3, og vil derfor ikke indgå i denne naturredegørelse.

7.5.1. Arealer der ikke anvendes som udbringningsarealer

Husdyrbruget oplyser, at udover mindre ejede arealer så som interne markveje, have, gårdsplads m.m., er der ca. 18,9 ha ejede markarealer, der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning. Heraf er ca. 16 ha registreret som beskyttet natur. Se Tabel 17 og Figur 8 - Figur 11.

Tabel 17: Ikke udbringningsarealer registreret som beskyttet natur

ID-nr	Type	Mark nr.	Målsætning
200126912	Fersk eng	13-1 og 13-2	C
200127288	Mose	18-2, 18-3, 78-1, 78-2 og 78-3	B

Markerne 18-1, 18-2, 18-3, 78-1, 78-2 og 78-3 er tillige beliggende indenfor Natura 2000 område og vil blive beskrevet og vurderet under afsnit 7.6 – Habitatvurdering.

Husdyrbruget oplyser, at markerne 13-1 og 13-2 har været meldt til MVJ-ordning med 0 kg kvælstof. De bliver afgræsset med ca. 0,7 DE/ha og får ingen handelsgødning. Arealerne har været tilmeldt MVJ ordningen fra ca. år 2000 og før det har de været anvendt til miljøgræs. Driften af markerne bliver ikke ændret.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at driften af markerne 13-1 og 13-2, der er helt eller delvist omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, er med til at fastholde naturområderne som lysåbne, og at nuværende lovlig drift kan fortsætte.

7.5.2. Arealer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og § 7 i Husdyrgodkendelsesloven

Flere af udbringningsarealerne grænser op til beskyttet natur. Se Tabel 18.

Tabel 18: Beskyttet natur omkring udbringningsarealerne

ID-nr	Type	Grænsende til udbringnings-areal nr.	Målsætning	Terræn hældning
200127288	Mose	20-4, 20-5, 77-1, 77-2, 73-0,	B	< 6°
200126912	Fersk eng	9-0	C	< 6°

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ikke foretaget planteregistreringer på naturområderne jf. Naturdata, men Lemvig Kommune har gennemgået områderne på luftfoto og vurderer, at mosen er en lysåben mose med en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år. Den ferske eng er en natureng, der afgræsses og det vurderes at den ligeledes har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Mosen med ID nr. 200127288 er beliggende i Natura 2000 område, men den er ikke en del af udpegningsgrundlaget.

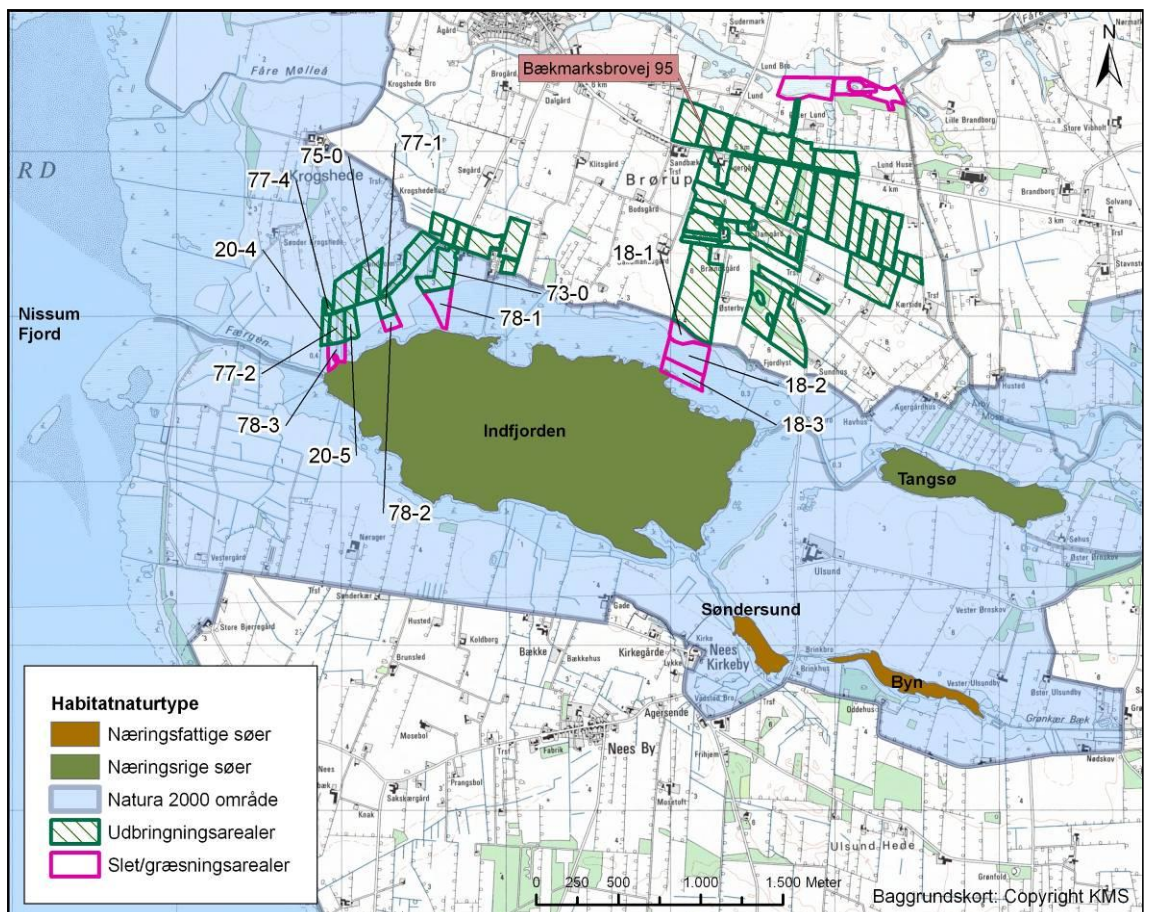
Da hverken mosen eller den ferske eng vurderes at være næringsstoffølsomme, og udbringningsarealerne ikke er stærkt skrånende imod naturområderne, sammen med at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs, er det Lemvig Kommunes vurdering, at udbringning af gylle på udbringningsarealet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne.

7.6. Habitatvurdering

Ligesom Habitatvurderingsafsnittet i 'Ammoniak og natur' (afsnit 6.1) vil dette afsnit behandle de Natura 2000 områder og bilag IV-arter, der er relevante i forhold til driften af Bækmarksbrovej 95, her dog med fokus på påvirkningen fra udbringningsarealerne og ikke fra selve anlægget.

Igen bemærkes, at der i forhold til denne revurdering ikke er tale om udvidelser eller ændringer, men i det følgende redegøres for husdyrbrugets arealdrift i relation til Natura 2000, jævnfør Habitatdirektivets artikel 6, stk. 2.

Flere udbringningsarealer (20-4, 20-5, 73-0, 75-0, 77-1, 77-2 og 77-4) samt 6 af markerne, der ikke anvendes som udbringningsareal (18-1, 18-2, 18-3, 78-1, 78-2 og 78-3) er beliggende i Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord. Se Figur 15. Natura 2000 området består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38. Se bilag 1 for en nærmere beskrivelse af Natura 2000 området.

Figur 15: Udbringningsarealer og græsnings-/sletarealer i Natura 2000 område

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt de fire store søer; Indfjorden, Tangsø, Søndersø og Byn. Truslerne for de fire søer er belastning fra oplandet med okkerslam og næringsstoffer samt tilgroning af de lavvandede brednære arealer med rørskov. En bevarelse af de sjældne undervandsplanter kræver, at den nuværende kreaturgræsning som minimum fastholdes.

Derudover er der på udpegningsgrundlaget arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, rørvagtel og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer, der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Udbringningsareal nr. 20-4 og 20-5 har været forpagtet fra 2010, mens udbringningsarealerne 73-0, og 75-0 har været forpagtet fra 2005. Husdyrbruget oplyser, at markerne har været i drift som alm. omdriftsareal.

Husdyrbruget oplyser, at udbringningsarealerne nr. 77-1, 77-2 og 77-4 har ligget udyrket siden 1999.

Nærmeste næringsfattige habitatnaturtype er Søndersund, beliggende ca. 2,7 km sydøst for udbringningsareal nr. 77-1. Søen er udpeget som habitatnaturtypen: ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (3130). Tålegrænse for naturtypen er på 5 – 10 kg N/ha/år.

De resterende udbringningsarealer er beliggende udenfor Natura 2000 område, og grænser ikke op til ammoniakfølsomme habitatnaturområder beliggende i Natura 2000 områder.

Mark nr. 18-2, 18-3, 78-1, 78-2 og 78-3, der ikke anvendes som udbringningsarealer, er registreret som beskyttet mose, men er ikke en del af udpegningsgrundlaget. Mark nr. 18-1, 18-2 og 18-3 er tilmeldt MVJ ordningen om reduceret kvælstofnorm på 80 kg N/ha. Markerne afgræsses med ca. 0,7 DE/ha.

Markerne 78-1, 78-2 og 78-3 modtager MVJ tilskud, og der tages et slet af arealet en gang årligt. De afgræsses ikke.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

I internationale naturbeskyttelsesområder skal der jf. Naturbeskyttelseslovens § 19b inden iværksættelse af visse aktiviteter ske skriftlig meddelelse til kommunen med henblik på en vurdering af virkningen på området under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger. Aktiviteter, der er omfattet af denne bestemmelse, fremgår af bilag 2 til Naturbeskyttelsesloven og omfatter f.eks. væsentlig ændring inden for kort tid i græsningsintensitet, herunder ophør med græsning eller høslet, og væsentlig ændring i anvendelsen af husdyrgødning, herunder ændret gødskning fra handelsgødning til husdyrgødning. Loven trådte i

kraft i 2004, det er således kun aktiviteter efter lovens ikrafttrædelse, der er anmeldelsespligtige.

Lemvig Kommune vurderer, at der i forbindelse med revurderingen ikke foretages anmeldelsespligtige driftsændringer af udbringningsarealerne 20-4, 20-5, 73-0 og 75-0, samt slet og græsningsarealerne 18-1, 18-2, 18-3, 78-1, 78-2 og 78-3, da der ikke sker en ændring i driften.

Lemvig Kommune vurderer derimod, at der i forbindelse med revurderingen er oplyst anmeldelsespligtige driftsændringer af udbringningsarealerne 77-1, 77-2 og 77-4 jf. Naturbeskyttelseslovens § 19b.

Ingen af udbringningsarealerne nr. 77-1, 77-2 og 77-4 grænser direkte op til naturområder, der er opfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området. Nærmeste naturområde på udpegningsgrundlaget er Indfjorden, der er registreret som naturtypen: næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150). Fra udbringningsarealerne til søen er der ca. 120 m, der er registreret som § 3 beskyttet mose.

Målsætningen for Indfjorden var opfyldt ved basisanalysen i 2004.

Jf. udkast til vandplaner, opfylder Indfjorden miljømålet om god tilstand, hvad angår klorofyl, og planen iværksætter derfor ikke en særskilt indsats i forhold til landbruget.

Nærmeste næringsfattige habitatnaturtype er Søndersund, beliggende ca. 2,7 km sydøst for udbringningsarealerne. Søen er udpeget som habitatnaturtypen: ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (3130). Se Figur 15.

Jf. basisanalysen for Natura 2000 området har en række af de fuglearter, der er medtaget på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet, været udsat for en markant tilbagegang. For knopsvane, lysbuget knortegås og pibeand har den kraftige eutrofiering af Nissum Fjord betydet en tilsvarende kraftig nedgang i mængden af tilgængelig føde for disse herbivore fuglearter. For flere engfugle- og ternearter har tilgroning af ynglelokaliteterne med tagrør været afgørende for den drastiske nedgang i antallet af træk- og ynglefugle, specielt lille kobbersnepe, sydlig almindelig ryle og brushane har været udsat for kraftige tilbagegang. For at genoprette områdets værdi for de internationalt beskyttede arter, vil det være helt afgørende, at tilledningen af næringsstoffer til Nissum Fjord begrænses yderligere.

En række andre fugle på udpegningsgrundlaget har oplevet en markant fremgang i gennem de sidste to årtier. Den øgede udbredelse af rørskov inden for området har betydet, at rørdrum har været i fremgang som ynglefugl i perioden. Det faktum at bram- og kortnæbbet gås har været i stand til at ændre fourageringsstrategi fra tidligere at have været afhængige af undervandsvegetationen i fjorden til nu i stor omfang at fouragere på landbrugsarealer, har betydet, at begge arter har været i stor fremgang. Det samme forhold gør sig gældende for pibe- og sangsvane.

I første planperiode iværksættes ingen særskilt indsats i forhold til landbruget for arterne på udpegningsgrundlaget jf. udkast til Naturplanerne, da der i første

planperiode skal undersøges og vurderes, hvilke faktorer der er afgørende for at kunne sikre de enkelte arters levesteder med individuel hensyntagen til den enkelte arts sårbarhed over for forstyrrelse.

Lemvig Kommune vurderer, at den store afstand til kvælstoffølsomme habitatnaturområder bevirker, at der hverken er direkte afstrømning eller ammoniak emission fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne 77-1, 77-2 og 77-4 på naturområderne. Det er ligeledes Lemvig Kommunes vurdering, at driften og udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne 77-1, 77-2 og 77-4 ikke har en negativ påvirkning af arterne og naturtyperne på udpegningsgrundlaget, og at driften af arealerne derfor kan godkendes i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 19b.

Driften af de resterende udbringningsarealer samt slet-/græsningsarealer vurderes ligeledes ikke at have en negativ påvirkning på Natura 2000 området, og det er derfor Lemvig Kommunes samlede vurdering, at de generelle krav i Husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området som helhed og de arter og habitatnaturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af driften af udbringningsarealerne.

Afskæringskriterier - overfladevande

Revurdering af miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 41, er ikke omfattet af Habitatbekendtgørelsens § 7, jævnfør bekendtgørelsens § 8, stk. 6.

Det fremgår dog af Habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, at myndigheden har pligt til at skride ind, hvis en bestående, lovlig aktivitet medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for internationalt beskyttelsesområde.

Miljøstyrelsen har med notatet "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" 24. juni 2010 og "supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk" 28. feb. 2011 udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6. Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Lemvig Kommune har valgt at gennemføre en vurdering af arealdriften på Bækmarksbrovej 95 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier. På baggrund af vurderingen kan det afvises, at den fortsatte drift af virksomheden medfører risiko for skade på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, for så vidt angår nitratudvaskning til overfladevand.

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som

følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter. Afskæringskriterierne er:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, samt
- Pkt. 2A:** nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte *ikke* i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

7.6.1. Screening

Der er ikke tale om et "projekt" i habitatdirektivets forstand, og revurderingen er derfor ikke omfattet af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

Med henvisning til artikel 6, stk. 2, vælger Lemvig Kommune at gennemføre screening af virksomhedens arealdrift.

I den såkaldte Waddenzee-dom anvendes forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne. Det vil sige, at i tilfælde af tvivl om, hvorvidt et konkret projekt vil påvirke et Natura 2000 område væsentligt, udløser dette en konsekvensvurdering. EF-domstolen tolker begrebet "væsentligt" som "når det på baggrund af objektive kriterier (i screeningen) ikke kan udelukkes, at projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokalite-

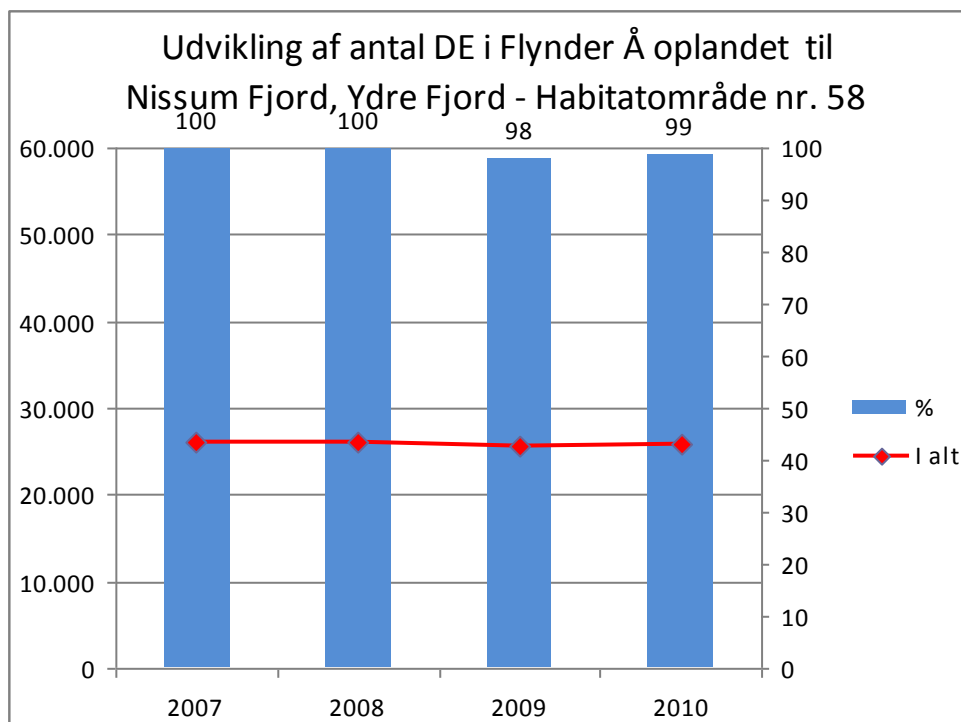
ten”, samt at “et projekt kun tillades, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås at der ikke er sådanne virkninger”.

Dette screeningsafsnit skal belyse, hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier er overholdt. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at den fortsatte drift ikke påvirker Natura 2000 området, kan der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Kvælstof til overfladevand

Lemvig Kommune har beregnet, hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier (pkt. 1 og 2) er overholdt. Beregningerne tager for så vidt angår pkt. 1 udgangspunkt i, at husdyrbruget er beliggende i DMU kystopland nr. 129 Nissum Fjord, Ydre Fjord, der afvander til Natura 2000 område nr. nr. 65 - Nissum Fjord. For så vidt angår pkt. 2 tager beregningerne udgangspunkt i, at alle 169,07 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer afvander til Natura 2000 området.

Ad 1A) Med baggrund i afskæringskriteriet er der udarbejdet tal, som viser udviklingen i DE fra 2007 til 2010 for kvæg, svin, øvrige dyretyper samt en samlet kurve for alle dyretyper. Nedenstående figur (Figur 16) redegør for udviklingen af DE i oplandet til det aktuelle Natura 2000 område, hvori husdyrbruget er beliggende.

Figur 16: Udvikling i antal DE i DMU kystopland nr. 129 Nissum Fjord, Ydre Fjord (2007-2010)

Antal DE i Nissum Fjord -oplandet (Ydre Fjord) var i 2007 på 26.304 DE og i 2011 på 24.341 DE, jævnfør <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>.

Ad 1B) Lemvig Kommune er ikke bekendt med, at der findes andre kilder, der har givet en øget nitratudvaskning i oplandet. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning, der skal inddrages i vurderingen med et eventuelt krav om reduktion af det samlede dyretryk i oplandet med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen til følge.

Ad 1C) Der er i vurderingen ikke inddraget gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet.

Ad 2) I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det konkrete udbringningsareal i de respektive kystoplande, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele kystoplandet til Nissum Fjord, Ydre Fjord.

Nissum Fjord – Ydre Fjord: Med baggrund i Farm-N samt et reduktionspotentiale jf. nitratklassekortlægningen på 71 %, er den samlede udvaskning fra udbringningsarealerne beregnet til 3.971 318,7 kg N/år. Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystoplandet på 504.997 kg N/år udgør udvaskningen fra udbringningsarealet 0,79 % (se bilag 4). Beregningen er "worst case" og omfatter kvælstof fra såvel husdyrgødning som handelsgødning. Tildeling af handelsgødning reguleres ikke ved Husdyrloven og dermed denne afgørelse.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Idet udviklingen i husdyrtrykket i DMU kystoplandet nr. 129 Nissum Fjord, Ydre Fjord ikke er steget set i forhold til det registrerede husdyrtryk i 2007, vurderes det, at den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord er faldende og således vurderes husdyrbrugets arealdrift ikke i kumulation med planer og projekter i oplandet at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord.

Det er endvidere beregnet, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne udgør mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord. Derfor vurderes det, at husdyrbrugets arealdrift ikke i sig selv har en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 området.

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets arealdrift hverken i sig selv eller i sammenhæng med projekter i oplandet giver anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura2000 område nr. 28, Natura 2000 område nr. 62 samt Natura2000 område nr. 65.

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i ovenstående screening, at der ved overholdelse af det generelle beskyttelsesniveau fortsat kan sikres og genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget for. Der er derfor ikke behov for at udarbejde en konsekvensvurdering og påbyde skærpende vilkår.

Fosfor til overfladevand

Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosion og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen.

Husdyrbrugets fosforbelastning af Nissum Fjord er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+->

[+Vurdering Konkret vurdering af påvirkning af overfladevande med fosfor 5](#)

.

Fosfortilførsel til Nissum Fjord

Påvirkning fra husdyrbruget	
Areal, der afvander til Nissum Fjord:	169,07 ha
Fosforoverskud, jf. ansøgningen:	2,8 kg P/ha
%-forøgelse i godkendelsesperioden:*	1,12 %
Worst case udvaskning**	1,0 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget***	1,89 kg P
Totalpåvirkning af vandområdet	
Landbrugsjord i opland til Nissum Fjord	19.700 ha
Gennemsnitsbelastning****	0,2 kg P/ha
Belastning fra landbrugsjorde	3.940 kg P
Udyrket jord i opland til Nissum Fjord	10.627 ha
Gennemsnitsbelastning****	0,08 kg P/ha
Belastning fra udyrket jorde	850 kg P
Belastning fra øvrige kilder*****	0 kg P/ha
Samlet belastning af Nissum Fjord	4.790 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,04 %

* Husdyrbrugets forøgelse af fosforindhold i jorden over en 8 årig godkendelsesperiode

**Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal på nuværende tidspunkt, jf. Kronvang et al 2005

***Husdyrbrugets påvirkning af vandområdet pro anno

****Gennemsnitlige tabsniveau på landsplan, jf. DMU rapporter om

Novana landovervågning og Novana vandløbsovervågning

*****Evt. belastning fra øvrige kilder, herunder bebyggelse og industri

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, af hensyn til et forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0.

Husdyrbruget udgør således maksimalt en belastning svarende til 0,04 % af den samlede fosforbelastning af Nissum Fjord.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Den generelle "worst-case" udvaskning fra bedriften er ved brug af Miljøstyrelsens Wiki-vejledning beregnet til 1,89 kg P/år til Nissum Fjord svarende til 0,04 % af det samlede fosfortab. Beregningerne tager ikke højde for udvaskningen fra risikoarealer, men giver, hvad der bedst kan betegnes som et "vægtet gennemsnit" af projektets påvirkning set i forhold til det samlede opland.

Effekten ved at skærpe fosforklasserne på risikoarealer forventes at være minimal, da en sådan skærpelse ikke vil forhindre brinkerrosion, men alene vil medføre krav om et lavere fosforoverskud på bedriftsniveau. Dette krav kan ikke forhindre husdyrbruget i lovligt at kunne udbringe samme fosformængder via husdyrgødningen til risikoarealer, da et skærpet beskyttelsesniveau eksempelvis kan imødekommes ved at nedbringe den samlede mængde udbragt husdyrgødning på bedriftens arealer, for eksempel ved at undlade at tilføre ikke-risikoarealer husdyrgødning.

Lemvig Kommune har udført en konkret risikovurdering af husdyrbrugets enkelte marker. Dette er foretaget i afsnit 7.2 og 7.3. Lemvig Kommune vurderer, at

husdyrbrugets udbringningsarealer ikke er risikoarealer mht. tab af fosfor til vandmiljøet og de angivne Natura 2000 områder, og der er således ikke stillet skærpede vilkår i relation her til.

Idet det er beregnet, at fosforpåvirkningen fra udbringningsarealerne til DMU kystopland nr. 129 udgør mindre end 1 % af den samlede fosforpåvirkning fra oplandet til Nissum Fjord, vurderes det, at husdyrbruget *ikke* i sig selv har en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 området.

Det vurderes således, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura 2000 område nr. 65 herunder Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38. og Ramsarområde nr. 18.

Det vurderes på denne baggrund, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som habitatområderne og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget for, fortsat kan sikres og genoprettes.

8. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i naturbeskyttelsesloven og jagt- og vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende (evt. miljøgodkendelse) er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

I forhold til denne revurdering er der ikke tale om udvidelser eller ændringer, men i det følgende redegøres for husdyrbrugets relation til Bilag IV-arter.

Følgende bilag IV-arter kan forekomme omkring ejendommen eller udbringningsarealerne, og kræver således opmærksomhed i forbindelse med driften af arealerne: vandflagermus, birkemus, odder, markfirben, spidssnudet frø og strandtudse.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer:

Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren, løser flagermusene problemet ved at gå i dvale og sove fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvartererne – dagopholdssteder:

Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Tabel 19: Opholdssteder for flagermus

Art	Tidspunkt	Hule træer o. lign	Bygninger o. lign	Under jorden fx miner, gruber
	Vinter	-	XX	-
Vandflagermus	Sommer	XX	-	-
	Vinter	X	-	XX

X: anvendt type opholdssted

XX: meget anvendt

-: anvendes sjældent eller slet ikke

Trusler mod flagermus kan dermed være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Vandflagermus: Sommerkvarterer i træer, under stenbroer, sjældent i huse. Vinterkvarterer i kældre, gruber.

Birkemus

Birkemusens særlige kendetegn er dels den lange sorte rygstribe, der går fra øjnene og ned til haleroden. Fra snudespids til halerod måler birkemusen 5-8 cm, mens halen kan være op til 11 centimeter lang. Den vejer 5-15 gram.

Det vestligste Limfjordsområde er et af de to steder i Danmark hvor Birkemusen lever. Birkemusen kravler rundt i vegetationen når den søger føde om natten, og er den eneste danske gnaver, som hører til familien af "hoppemus". Birkemusen er formentlig også Danmarks sjældneste og mest truede pattedyr. Samtidig er den blandt de arter, som man kender mindst til.

Birkemusen findes i forskellige habitater sommer og vinter. Krav til vinterbiotop kunne være tørre, beskyttede områder i skov på veldrænet jord eller på stejle skrænter. Krav til sommerbiotop kunne være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Dens føde består især af insekter, larver, regnorme og edderkopper.

Ungerne fødes i juni-august. I oktober-maj sover birkemusen vintersøvn i en rede den laver af græs og mos.

Odderen

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Men arten kan også kendes på den let afladede hale.

Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller

efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under træerødder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelser og vejanlæg, der krydser et vandløb. Slåning og oprensning af vandløb, kan have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder. Odderen er med sin levevis næppe truet af landbrugsprojekter.

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang. Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Den kan dog også forekomme på ekstensive landbrugsarealer. Den lever primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller.

Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variationen i landskabet gør det muligt for dyret hurtigt at skifte mellem varme og kølige steder, og dermed regulere sin kropstemperatur.

Markfirbenet går i hi i september (ungerne i november). Hannerne kommer frem af hi i midten af april og hunnerne i midten af maj, og parringstiden er straks i gang. Hunnen lægger æg i midten af juni. Der lægges 6-12 æg der graves 5-10 cm ned et sted hvor solen kan skinne ned. Æggene klækkes i august-september, medmindre det er en kold sommer.

I den aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. Markfirbenet er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år, hvilket kan skyldes, at dens levesteder gror til.

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer, og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største yngle-succes opnår arten i vandhuller uden fisk (fjender), det kan ofte være vandhuller, der tørrer ud i perioder. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. De bedste forhold er enge og moser, hvor ungerne kan finde deres føde. Rasteområderne findes især i fugtige områder. I sumpede områder tæt på ynglestederne, herunder bredzonen, overlapper yngle- og rasteområder.

Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning af lav vegetation nær vandhullerne, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, udsætning af fisk og ænder, landbrugsdrift, fragmentering pga. veje mm.

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang. Den tåler en vis saltholdighed i vandet og yngler gerne på brakvand på strandenge og enge med lavvandede søer. Yngleaktivite-

ten er på sit højeste omkring 1. maj. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm fra eller til være afgørende for, om vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder fx, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Strandtudser vandrer forholdsvis langt mellem vandhul og fourageringssted dog normalt ikke længere end ca. 2 km.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget på Bækmarksbrovej 95 med tilhørende udbringningsarealer ikke betyder en væsentlig påvirkning af yngle- eller rastestederne for bilag IV-arterne i området. Vurderingen gives på baggrund af, at der i området er en del forstyrrelser mht. markdrift, og har været det i flere år, og at både birkemus, odderen, markfirben, spidssnudet frø og strandtudsen derfor vil foretrække større uforstyrrede § 3 områder som yngle- og rastesteder.

Det vurderes ligeledes at flagermusenes yngle- og rastesteder ikke påvirkes, da der ikke sker radikale ændringer på hverken bygninger eller gamle træer.

Driften af udbringningsarealerne vurderes ligeledes ikke at have en negativ indflydelse på hverken flagermus, odder eller markfirben, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Det er derfor ikke nødvendigt at lave en nærmere undersøgelse af bilag IV-arternes forekomst på udbringningsarealerne.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

9. Alternativer og 0-alternativet

Da det valgte staldsystem er det eneste lovlige i Danmark er der reelt ikke andre alternativer til det valgte staldsystem hvis produktionen skal fortsætte. Ejer har forsøgt optimeret driften ved at følge KIK standarder. Da der er tale om en re-vurdering har der ikke været tale om evt. nybyggeri.

Alternativ kan ejer afhænde produktionen og benytte staldene til andre formål eg. lager.

10. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde og øvrige bygninger blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller eventuelt vil driftsbygninger blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, de bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.

Alle olietanke skal tømmes.

Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til gældende affaldsregulativer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

De foranstaltninger, der iværksættes ved ophør af bedriften, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Det påbydes, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. Det er ikke påbudt, at driftsbygninger skal fjernes.

11. Egenkontrol og dokumentation

Vand

Ejer holder øje med installationer og ved spild eller brud lokaliseres fejlen og udbedres, ved behov tilkaldes servicepersonale.

Der er installeret vandur som registrerer kyllingernes vandoptagelse.

Energi

Ejer holder øje med elforbruget på opgørelsen fra elselskabet. I tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl bliver udbedret.

Foder

Al foder lever op til KIK standard.

Der føres elektronisk kontrol med forbruget og det bliver indrapporteret.

Ved hver levering afleveres en foderprøve til landmanden, prøven er mærket med batchnr., silo nr., etc.

Tilvækst, foderforbrug/optag, etc. bliver registreret og fulgt via styringssystem på ejendommen.

Markplan

Husdyrbruget får hvert år lavet en markplan i samarbejde med en rådgiver. Sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres.

Gødningsplan/regnskab

Husdyrbruget får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning.

Handelsgødning

Der føres kontrol med forbruget af handelsgødning i forbindelse med gødningsregnskabet.

Markkemi

Der føres sprøjtejournal.

Medicin og Sundhed

Der føres dagligt logbog over forbruget af medicin. Logbogen kontrolleres af en dyrlæge. Der er generelt et meget lavt forbrug af medicin på ejendommen.

Arbejdsplan og procedurer

Ejer planlægger selv sin arbejdsdag med hensyntagen til leveringer etc.

Ejer følger de nedskrevne rutiner og procedure i KIK konceptet.

Der føres manuel og elektronisk kontrol med temperatur, dødelighed, luftfugtighed etc.

Alle gæster i kyllingehusene registreres.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulenter fra slagteriet, rugeriet eller foderstofselskabet. Der foretages løbende en økonomisk og sundhedsmæssigt optimering af foderet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at management og dokumentation er tilstrækkeligt, for at husdyrbruget kan opfylde og dokumentere de påbudte vilkår og leve op til de miljømæssige krav.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

12. Indkomne høringsvar

Der er ikke indkommet høringsvar.

13. Litteratur

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1510 af 15/12 2010.

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.

Lov om landbrugsejendomme, nr. 616 af 01/06 2010.

Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26/06 2010.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.

Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.

Lov om planlægning, nr. 937 af 24/09 2009.

Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.

Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug nr. 1027, 2007.

Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

14. Oversigt over figurer og tabeller

Figur 1: Afstand til byzone m.v.	19
Figur 2: Oversigt over bygninger og anvendelse	21
Figur 3: Afløbsforhold.....	27
Figur 4: Olietanke, affald, døde dyr m.m.	29
Figur 5: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget	37
Figur 6: Transportveje til udbringningsarealerne (rød linje).....	43
Figur 7: Oversigt over alle ejendommens arealer. Grå signatur viser sletarealer.	46
Figur 8: Ejede og forpagtede udbringningsarealer.....	47
Figur 9: Ejede og forpagtede udbringningsarealer.....	48
Figur 10: Ejede og forpagtede udbringningsarealer	49
Figur 11: Ejede og forpagtede udbringningsarealer	50
Figur 12: Ejede og forpagtede udbringningsarealer	51
Figur 13: Helge Maagaards arealer, der er miljøgodkendt efter § 12 i husdyrloven.....	53
Figur 14: Erik Villensgårds arealer, der forpagtes af Kristian Villensgård jf. ovenstående.	54
Figur 15: Udbringningsarealer og græsnings-/sletarealer i Natura 2000 område	61
Figur 16: Udvikling i antal DE i DMU kystopland nr. 129 Nissum Fjord, Ydre Fjord (2007- 2010).....	66
Figur 17: Natura 2000 område nr. 65.....	81
Tabel 1: Generelle afstandskrav	19
Tabel 2: Dyreholdet fordelt i staldafsnit og -systemer	23
Tabel 3: Ventilationssystemer	23
Tabel 4: Energiforbrug	25
Tabel 5: Vandforbrug	25
Tabel 6: Spildevandsmængder og afledning	26
Tabel 7: Affald	28
Tabel 8: Oversigt over produktionens forskellige typer husdyrgødning	32
Tabel 9: § 3 beskyttet natur inden for 2.000 meter fra anlægget, samt to målsatte søer.	35
Tabel 10: Transporter til og fra ejendommen	42
Tabel 11: Ejerforhold for ejede og forpagtede udbringningsarealer	45
Tabel 12: Oversigt over udbringningsarealerne	52
Tabel 13: Skærpede udbringningsregler i oplande til sårbare Natura-2000 områder.....	55
Tabel 14: Nitratberegning fra det digitale ansøgningssystem.....	56
Tabel 15: Klasser vedrørende fosforophobning på bedriften	56
Tabel 16: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem	57
Tabel 17: Ikke udbringningsarealer registreret som beskyttet natur.....	60
Tabel 18: Beskyttet natur omkring udbringningsarealerne	60
Tabel 19: Opholdssteder for flagermus.....	72

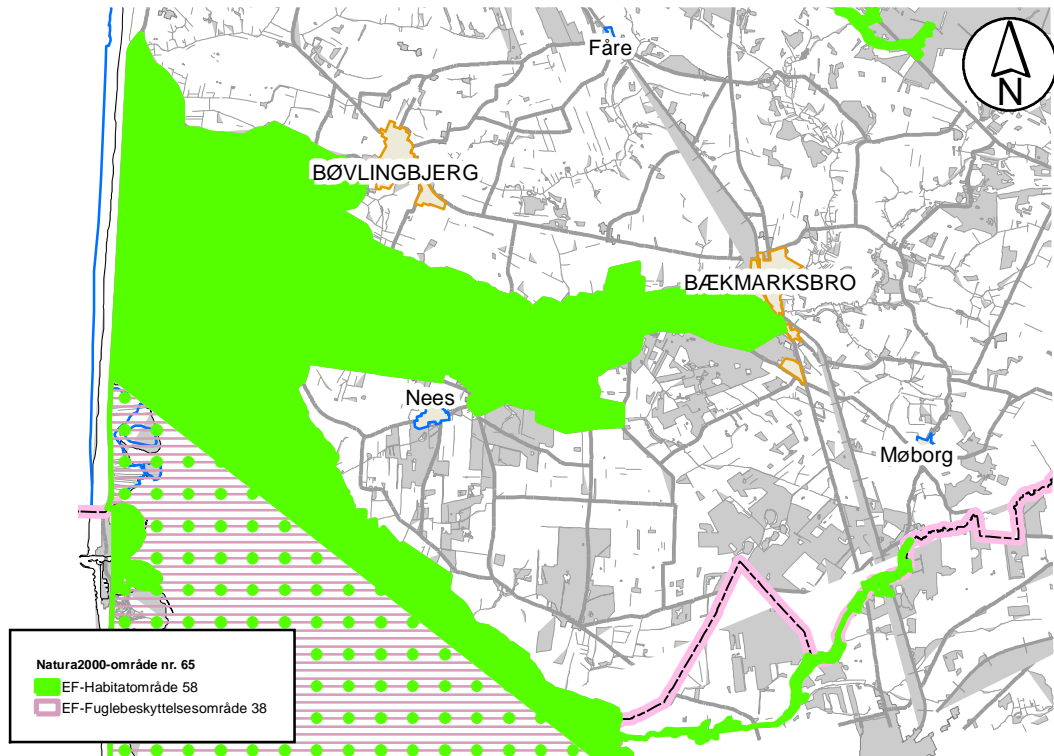
Bilag

Bilag 1: Område nr. 65: Nissum fjord

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Figur 17: Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslætarealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Området indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelser. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hedeareal med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingsbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund omgivet af ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områdets forskellige

søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 58		
Naturtyper:	Lagune (1150) Strandvold med enårige planter (1210) Enårig strandensvegetation (1310) Strandenq (1330) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Surt overdrev (6230) Enekrat (5130) Tidvis våd eng (6410) Rigkær (7230) Skovbevokset tørvemose (91D0) Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)

Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 38		
Fugle:	Rørdrum (A021)	Rørhøg (A080)
	Knopsvane (A036)	Plettet rørvaqtel (A119)
	Pibesvane (A037)	Klyde (A132)
	Sangsvane (A038)	Hvidbrystet præstekrave (A138)
	Kortnæbbet gås (A040)	Almindelig ryle (A149)
	Bramgås (A045)	Brushane (A151)
	Lysbuget knortegås (A047)	Lille kobbersneppe (A157)
	Pibeand (A050)	Splitterne (A191)
	Krikand (A052)	Fjordterne (A193)
	Spidsand (A054)	Havterne (A194)
	Toppet skallesluger (A069)	Dværgterne (A195)
	Stor skallesluger (A070)	

Tallene i parentes er internationale numre.

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960'erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.
- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne.

Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøftning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.

- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse² (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visseindlandsklit, græs- indlandsklit, tør hede og elle- askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sønaturtyper søbred med småurter og kransnålalge-sø (maks. 10 kg N/ha/år).
- Uhensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskudte arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandenge karakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabslementer. Nissum Fjords tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en undervandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, således at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle. Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj naturtilstand. Det gælder især strandenge som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde heder, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør hvor det er muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne. I området prioriteres levesteder for den nationale ansvarsart vandranke. Ligeledes prioriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibe-svane, sangsvane og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rørvagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

---

² "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

Bilag 2: Beredskabsplan

Telefonliste

Besætningsejer: 97885595 - 40280595

Alarmcentral: 97820411

Falck: 70102030

Daka: 76745111

Dyrlæge: 97889500. Vegt. 70226661

Fødevareregion: 72275000

Slakteri: 72115555

Rugeri: 74488080

Foderfirma: 99361711

Elektriker: 97865177 - 20453977

VVS: 97885080 - 22185980

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 1 af 10

Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter

Indholdsfortegnelse

1. Salmonella.....	2
2. Ekstreme dødsfald	3
3. Strøm- eller ventilationssvigt	4
4. Vandforsyningen svigter	5
5. Varmeforsyningen svigter	6
6. For lav temperatur	7
7. For høj temperatur.....	8
8. Fodermangel	9
9. Brand	10

				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 2 af 10

1. Salmonella

Kontakt straks slagteriet med henblik på at få udarbejdet en saneringsplan.

Orienter besøgende på ejendommen om, at der er Salmonella på bedriften.

 KVALITETSSIKRING I KYLLINGEPRODUKTIONEN				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 3 af 10

2. Ekstreme dødsfald

Kontroller at tekniske installationer fungerer.

Kontakt en dyrlæge og slagteriet.

Overvåg kyllingeflokken og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er udenfor DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Ekstra containere placeres på betonplatformen i husets urene ende.

De døde kyllinger smides direkte i containeren. De maskiner, der bruges til transport af døde kyllinger ud af huset, skal være vasket og desinficeret.

Maskiner og platform rengøres og desinficeres efter brug.

				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 4 af 10

3. Strøm- eller ventilationssvigt

Tilslut nødgenerator.

Tilkald en elektriker.

Efter tilkobling af nødstrømsanlæg, skal alarmen resættes.

Ventilationsåbninger og spjæld åbnes manuelt.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet¹.

Husk registrering i fejlrapport.

---

¹ Vigtig af hensyn til forsikringsdækning

 KVALITETSSIKRING I KYLLINGEPRODUKTIONEN				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 5 af 10

4. Vandforsyningen svigter

Kontakt det lokale vandværk – alternativt det lokale politi, brandvæsen eller Falck. Oplys, at der mangler vand til levende kyllinger samt det forventede vandbehov pr. time.

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Hejs foderanlægget op.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

 KVALITETSSIKRING I KYLLINGEPRODUKTIONEN				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 6 af 10

5. Varmeforsyningen svigter

Sørg for, at der opretholdes en vis minimumsventilation.

Kontakt leverandøren af varmeanlægget eller den tilknyttede serviceansvarlige.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 7 af 10

6. For lav temperatur

Juster sideventiler, så kold luft udefra ikke slår ned på kyllingerne.

Tilfør gradvis mere varme, indtil temperaturen opnår det ønskede niveau.

Kontroller:

- Fyr
- Føler på varmeanlæg
- Kalorifere

Husk registrering i fejlrapport.

				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 8 af 10

7. For høj temperatur

Luk for varmetilførslen.

Start forstøver / sprayanlægget.

Start gavlventilatorerne.

Indstil ventilationsanlægget således, at lufthastigheden øges.

Juster sideventilerne, så luften udefra passerer så tæt hen over kyllingerne som muligt.

Vandtrykket øges, således at niplerne afgiver mere vand, når de påvirkes.

Placer om nødvendigt flere luftblandere eller ventilationsenheder forskellige steder rundt om i stalden og helst så lavt over kyllingerne som muligt.

Luk evt. for foderet for at minimere foderoptagelse og dermed næringsstofomsætningen og varmeudskillelsen.

Om nødvendigt påbegyndes aflivning af kyllinger for at nedsætte belægningsgraden.

Husk registrering i fejlrapport.

 KVALITETSSIKRING I KYLLINGEPRODUKTIONEN				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 9 af 10

8. Fodermangel

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Ring til foderleverandøren og få oplyst, hvornår der kan forventes foder.

Evt. restfoder kan fortyndes yderligere med hvede. I et begrænset tidsrum kan der fodres med 100 % hel hvede. Praksis skal aftales med slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

 KVALITETSSIKRING I KYLLINGEPRODUKTIONEN				
		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 10 af 10

9. Brand

Ring 112 og oplys navn og adresse, samt at der er brand i et kyllingehus. Brug fastnettelefon, hvis det er muligt.

Følg beredskabets anvisninger, der altid skal regnes for gældende i forhold til denne procedure.

Afbryd strømmen, så ventilation og lys lukkes ned. Afbryd evt. hovedforsyningen til gas- eller oliebrændere i stalden.

Aktiver evt. højtrykskøleanlæg.

Tilkald den praktiserende dyrlæge.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er uden for DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Efter anvisning fra beredskabet assisteres der ved aflivning / evakuering af dyr.

Kontakt slagteriet.

- MG 2010 - Bygninger
- 4: Stald 1
  - 5: Stald 2
  - 16: Fodersilo
  - 11: Gastæt silo
  - 6: Maskinhus
  - 3: Forrum/teknikum
  - 1: Stuehus
  - 2: Garage og hundegård
  - 7: Kornlager
  - 8: Fyrrum
  - 9: Værksted
  - 10: Kemirum
  - 12: Befæstet areal
  - 13: Vaske/fyldeplads

- MG10 Olie, affald etc
- Dieseltank
  - Olietank
  - Affald
  - Blæser til korn tørning
  - Kemikalier
  - VAND: Hovedafbryder samt haner
  - EL: Hovedafbryder samt nødstrømsanlæg
  - Ildslukker i forrum

- MG 10 - tagrender og dræn
- Tagrender
  - Dræn
  - Markvandsboring

Lemvigegnens Landboforening 2010	
Kristian Villensgård Agergård Bækmarksbrovej 95 7650 Bøvlingbjerg	Dato: 12-08-11 Tid: 14-04-06
Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER	

Bilag 3: Beregning af BAT-niveau

Bilag 3

BAT-beregning, Ammoniak

Bækmarksbrovej 95, 7650 Bøvlingbjerg	Antal dyr	Antal DE	Slagtealder (dage)	Kg NH ₃ -N pr. 1000 dyr	I alt kg N/år
<i>Alle staldafsnit</i> Slagtekyllinger, fast gulv med strøelse	564.900	256,78	40	13,7	7739,13
Ammoniaktab					
Sum					7.739,13

Note
1

Noter

jf. MST std. vilkår.

Samlet emission fra ansøgning	7.738,63 kg N/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	7.739,13 kg N/år
Resterende	-0,50 kg N/år

BAT-beregning, Fosfor

	Antal dyr	Antal DE	Kg P/DE ab lager	Kg P/år
<i>Alle stalde</i> Slagtekyllinger	564.900	256,78	17,14	4.401,21

Note
1

Noter

jf. MST std. vilkår.

Samlet fosforindhold fra ansøgning	4.433,22 kg P/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	4.401,21 kg P/år
Resterende	32,01 kg P/år

NIRAS, LTC

Oktober, 2011

Bilag 4: Beregning af nitratudvaskning

Flynder Å - Bøvling/Ydre Fjord

Ift. Jordbrugsopgørelsen fra 1998 er ca. 65% af oplandet dyrket areal

Areal opland 30.327 ha

Dyrket opland 19.700 ha

Det ansøgte

Udspretningsareal

169,07 ha (Hentes fra ansøgningen)

Nitratudvaskning fra husdyrbruget

81 kg N (Hentes fra ansøgningen)

Natura2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58

Opland til Habitatområde nr. 58 - Flynder Å, ha	30.327
Dyrket areal i oplandet, ha	19.700
Reduktionspotentiale(jf. nitratklassekortlægning), pct	71
Standardudvaskning fra rodzonen(jordtypeafhængig), kgN/ha/år	83
Udvaskning dyrket areal til Natura2000-området, kgN/år	474.179
Udvaskning fra øvrige opland, kgN/år	30.818
Udvaskning i alt fra opland, kgN/år	504.997

Det ansøgte

Reduktionspotentiale(jf. nitratklassekortlægning), pct	71
Udspretningsareal, ha	169,07
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kgN/ha/år	81
Samlede påvirkning Natura2000 området, kgN/år	3971,454
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura2000 området, pct	0,786431

Nissum Fjord (Flynder Å)

	2007	2008	2009	2010
Kvæg				
Svin				
Andet				
I alt	26.090	25.963	25.622	25779
%	100	100	98	99

